

ELŐTERJESZTÉS

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2017. szeptember 28-i rendes ülésére

Tárgy: Beszámoló a Dombóvári Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás 2016. évi tevékenységéről, valamint a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény 2016. évi szakmai munkájáról

Előterjesztő: Kiss Béla alpolgármester

Készítette: Önkormányzati Iroda

Tárgyalta: Humán Bizottság
Pénzügyi és Gazdasági Bizottság

Tanácskozási joggal meghívott:

Horváthné Gyánó Bernadett intézményvezető, Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény

Készítő részéről ellenőrizte:

dr. Farkas-Szabó András irodavezető, Önkormányzati Iroda

Költségvetési, pénzügyi-gazdálkodási szempontból ellenőrizte:

Kovács Gyula irodavezető, Pénzügyi Iroda

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

dr. Kocsis Krisztina aljegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 93. §-a, valamint a Dombóvári Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás társulási megállapodása is rögzíti a társulás működéséről évente legalább egy alkalommal történő beszámolás kötelezettségét.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92/B. § (1) bekezdés d) pontja értelmében a személyes gondoskodást nyújtó intézmény fenntartója ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét.

A Társulási Tanács a 2017. május 31-i ülésén tárgyalta és elfogadta a Társulás 2016. évi működéséről, valamint a Társulás költségvetési szerve, a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény 2016. évi szakmai munkájáról szóló beszámolót. A Társulás és az intézmény beszámolóját az előterjesztés melléklete tartalmazza.

A Társulási Tanácsba delegált képviselőként kérem a tisztelt Képviselő-testületet a beszámoló megvitatására és elfogadására.

Határozati javaslat a Dombóvári Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás és költségvetési szerve 2016. évi tevékenységéről szóló beszámolóról

1. Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Dombóvári Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás 2016. évi működéséről szóló beszámolót elfogadja.
2. A Képviselő-testület a Dombóvári Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás által fenntartott Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény 2016. évi szakmai munkájáról szóló beszámolót elfogadja.

Kiss Béla
alpolgármester

Beszámoló a Dombóvári Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás 2016. évi tevékenységéről

Dombóvár, Gyulaj és Szakcs települések önkormányzatai 2005.-ben hozták létre kötelező és önként vállalt szociális feladataik ellátására a Dombóvári Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulást, a társulási megállapodás felülvizsgálatát és módosítását követően 2013. július 1-jétől jogi személyiségű társulásként működik, a Magyar Államkincstár által vezetett törzskönyvi nyilvántartásba bejegyezésre került. Ezzel a társulás működésében jelentős változások történtek. Gyulaj Községi Önkormányzat 2015. december 31. nappal kivált a Társulásból, 2016. január 1-jével pedig Várong Község Önkormányzata és Lápafő Község Önkormányzata csatlakozott a Társuláshoz.

A Társulás döntéshozó szerve a Társulási Tanács, 2016. évben 9 ülést tartott és 48 határozatot hozott.

2013. július 1. napjától a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosítása az állam feladata, a Kormány e feladat ellátására a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságot jelölte ki. A Főigazgatóság a feladatellátási kötelezettségének 2016. évben is a fenntartókkal kötött ellátási szerződéssel tett eleget. Így 2016. január 1-től 2016. december 31-ig a Főigazgatósággal kötött megállapodás alapján biztosította a Társulás a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézményen keresztül a dombóvári járáshoz tartozó településeken a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást. A szolgáltatás biztosításáért a Főigazgatóság a szerződésben rögzített szolgáltatási díjat fizetett.

A Társulás működésével kapcsolatos feladatokat a Dombóvári Közös Önkormányzati Hivatal végzi a társulási megállapodásban, valamint a munkaszervezeti feladatok ellátásra kötött szerződés szerint, a feladatellátásért a mindenkori központi költségvetési támogatás fajlagos összegével azonos díjat fizet, amely 2016. évben 4.580.000,- Ft volt. A Társulás az OTP Bank Nyrt.-nél vezetett önálló bankszámlával rendelkezik. A Társulás működésével összefüggésben 2016. évben a munkaszervezet díja és a bankszámlához kapcsolódó költségek terhelték a Társulást.

Gyulaj Községi Önkormányzat 2015. júniusában úgy döntött, hogy 2015. december 31. nappal kiválik a Társulásból és a Társulásban való részvétellel biztosított szociális feladatait más módon látja el 2016. január 1-jétől. A Társulási Tanács – Gyulaj község tekintetében a feladatellátás megszűnése miatt – a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény gyulaji Idősek Gondozó Otthona telephelyét jogutódlással megszüntette. A tagintézmény jogutódja a Gyulaj Községi Önkormányzat által alapított költségvetési szerv, ami 2016. január 1-jétől a telephelyen dolgozó közalkalmazottakat továbbfoglalkoztatja, illetve a telephelyen intézményi jogviszonnyal rendelkező ellátottak gondozását átvette.

2015. június 30-ig a Társuláshoz 2016. január 1-jével való csatlakozási szándékát Lápafő Község Önkormányzata és Várong Község Önkormányzata jelentette be. 2015. második félévében a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás intézményrendszerének átalakítása és a Társulás tagjaiban bekövetkezett változás miatt a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézményt a fenntartó átszervezte, 2016. január 1-jétől az intézmény szervezete két telephellyel, tevékenysége pedig a 2015. december 31-ig a Kapaszkodó Alapszolgáltató Központ Dombóvár, Szakcs, Várong és Lápafő településeken ellátott szociális és gyermekjóléti feladataival bővült.

Beszámoló a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény 2016. évi szakmai munkájáról

A Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény fő feladatainak bemutatása

A Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézmény 2016. január 1. napjával jelentős átalakuláson ment keresztül. Az intézmény ettől az időponttól a Dombóvári Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás (Dombóvár, Lápafő, Szakcs, Várong) fenntartásában működik, és 9 telephelyen látja el az alap- és szakosított feladatokat a társulásban résztvevő településeken, két ellátás tekintetében (család- és gyermekjóléti központ, jelzőrendszer) a járás egész területén.

Ápolást, gondozást nyújtó intézmények közül bentlakásos idősok otthona működik Dombóvár és Szakcs településeken. A tartós bentlakást nyújtó szolgáltatás az önmagukat ellátni nem vagy csak folyamatos segítséggel képes, napi négy órát meghaladó gondozási szükséglettel rendelkező személyekről gondozási egységek kialakításával gondoskodik. A gondozási egységekben átlagos és demens betegek elhelyezését biztosítjuk.

Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények:

- a) **Idősok gondozóháza:** azon idősokok, valamint 18. életévüket betöltött személyek ellátásáról gondoskodik, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni. Demencia szakvélemény alapján gondoskodik a demens betegek ellátásáról.
- b) **Éjjeli menedékhely:** a hajléktalan személyek számára nyújt éjszakai pihenésre, krízishelyzetek elhárítására szolgáltatást, szükség szerint orvosi ellátást, mosási és tisztálkodási lehetőséget, ill. egyéni esetkezelést.

Alapszolgáltatások: segítséget nyújt a szociálisan rászorulóok részére a saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

- a.) **Nappali ellátások:** Dombóvár településen az idősok klubja és a nappali melegedő működik: A hajléktalan személyek és elsősorban saját otthonukban élő tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló önmaguk ellátására részben képes személyek számára nyújt segítséget.
- b.) **Étkeztetés és népkonyha:** az intézmény saját konyhájáról szociálisan rászorultaknak nyújt napi egyszeri meleg ételt, akik önmaguk, illetve eltartottjuk részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek gondoskodni. Szociális rászorultságot a koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk alapján

vizsgálja az intézmény a helyi rendelet alapján. A *népkonyhai* ellátást vásárolt élelem formájában biztosítja intézményünk napi egy tál meleg étel formájában.

c.) Házi segítségnyújtás: keretében az ellátást igénybe vevő saját lakókörnyezetében gondoskodik a szolgáltatás az önálló életvitel fenntartásáról, az alapvető gondozásról, ápolásról, higiénés körülmények biztosításáról, veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzéséről, a megállapított gondozási szükségletnek megfelelően. Házi segítségnyújtás a 4 társult településen működik.

d.) Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás: a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújt ellátást intézményünk.

e.) Család- és Gyermekjóléti Központ: a járás területén működő család- és gyermekjóléti szolgálatoknak szakmai és módszertani támogatást nyújt, rendszeres esetmegbeszélőket tart, biztosítja a konzultációs lehetőséget. A család- és gyermekjóléti központ és a család- és gyermekjóléti szolgálat külön szakmai egységként működik.

f.) Család- és Gyermekjóléti Szolgálat: szociális és mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára biztosít komplex ellátást. Ennek keretén belül tájékoztatást nyújt, szociális segítőmunkát biztosít, valamint más személy és szervezet által nyújtott szolgáltatásokat, ellátásokat közvetít, része az észlelő- és jelzőrendszernek.

g.) Tanyagondnoki szolgálat: a külterületen élő lakosság közszolgáltatásokhoz és alapellátásokhoz való hozzájutásának elősegítését, az elszigeteltség feloldását segítő szolgáltatás, mely hozzájárul a területi hátrányok enyhítéséhez.

h.) Támogató szolgáltatás: a fogyatékkal élők és családtagjaik számára a saját lakóhelyén történő szolgáltatás, mely a lehetőségek szerint a legmagasabb fokú életvitel támogatására épül. Személyi segítséget, szállítást és tanácsadást, mentális gondozást biztosít a szolgáltatást igénybevevők számára.

i.) Szenvedélybetegek közösségi ellátása: a szenvedélybetegek társadalmi integrációját/reintegrációját elősegítő szolgáltatás, melyet az ártalomcsökkentés, a prevenció, a gondozás és a pszichoszociális rehabilitáció útján biztosítunk az ellátott otthonában, illetve lakókörnyezetében.

j.) Közösségi pszichiátriai ellátás: a pszichiátriai betegek számára biztosít közösségi ellátást saját lakókörnyezetükben a pszichoszociális rehabilitáció eszközeivel.

k.) Biztos Kezdet Gyerekház: a 0-5 éves korosztály és szülei számára biztosítja a szolgáltatásokhoz való hozzáférést annak érdekében, hogy egyenlő eséllyel indulhasson a gyermek az óvodai, majd iskolai közösségbe.

l.) Családok Átmeneti Otthona: átmeneti elhelyezést biztosít olyan családok számára, akik bármilyen okból (bántalmazás, anyagi problémák, egyéb krízis) otthontalanná váltak.

A feladatellátás személyi feltételeinek bemutatása

Az engedélyezett dolgozói létszám 138+1 fő. Dombóvár vonatkozásában 124+1 fő az engedélyezett szakmai létszám, melybe beletartozik a rehabilitációs keret terhére foglalkoztatott 5 fő. A plusz egy fő szakmai létszám-bővítést a Dombóvári Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás Társulási Tanácsa engedélyezte a 28/2016. (IV.25.) Tt. határozatával család- és gyermekjóléti központ vezető státuszra. Szakcson 14 fő az engedélyezett létszám. Az intézmény 2016. évben több alkalommal pályázott közfoglalkoztatásra: 2015.-ről 2016.02.28-ig áthúzódó közfoglalkoztatásban 16 fő vett részt. 2016.04.01-2017.02.28-ig 17 fő, 2016.07.01.-2016.11.30-ig 2 fő, 2016.07.12.-2016.11.30-ig 1 fő, 2016.12.01.-2017.02.28-ig 5 fő vett részt közfoglalkoztatási programban. Jelenleg 18 fő közfoglalkoztatottat alkalmazunk.

A foglalkoztatás napi 8 órában történt, a következő munkakörökben: kiségitő, takarító, betegkísérő, konyhai kiségitő, mosodai dolgozó. A folyamatos munkarendben működő intézményrendszerben csak úgy tudjuk biztosítani a zavartalan működést, (szabad- és ünnepnapokon, a szabadságolás, felmentési idő és a táppénz időszakában), ha rehabilitációs keretet, az önkéntesség és a közmunkaprogram adta lehetőségeket maximálisan kihasználjuk.

Intézményünk 2002. óta foglalkoztat önkénteseket. Az önkéntesek száma 33 fő. Az elmúlt évben a rendelkezésre állási támogatás folyósítása érdekében 8 fő kérte napi hat órában 30 napig önkéntesként történő foglalkoztatását. 12 fő töltötte közérdekű munkavégzését intézményünk valamelyik részlegénél.

A törvényben foglaltaknak megfelelően, a szakmai létszám-előírásoknak eleget tesz az intézmény, a technikai létszámokban azonban hiány van (a Platán Otthonban és az Őszikék Alapszolgáltatások Intézményében +1-1 fő takarítót írt elő a TMKH Dombóvári Járási Hivatala Népegészségügyi Osztálya). A szabadság, felmentési idő és táppénz (ami nem mondható jelentősnek) intézményi szinten mégis megemelte a túlóra arányát. Az egy főre eső túlóra átlaga 60 óra. Évről-évre nehezebb a beosztást elkészíteni, úgy, hogy a túlórákat el tudnánk kerülni. Ennek oka: az ellátotti létszámhoz igazított gondozói létszám aránya nem megfelelő, s ez az idei évben hatványozódik a házi gondozásban bekövetkezett jogszabályi változások miatt (az eddigi 9 ellátott helyett 5 ellátott juthat 1 gondozónőre). A lakók egészségi állapota, a fokozott gondozási igény egyre nagyobb terhet ró a gondozó-ápoló személyzetre.

Üzemi baleset 2 esetben fordult elő az elmúlt évben, ami szintén huzamosabb munkából történő kiesést eredményezett a takarítók és a konyhai kiségitő személyzet körében.

A helyettesítéseket próbáltuk a közmunka programban résztvevő dolgozókkal megoldani, így a szakmai személyzet kiesését helyettesítettük (pl.: betegkísérés, folyadékpótlás, sétáltatás stb.).

A szakképesítési arány 96 %-os a tartós bentlakást nyújtó részlegekben. A továbbképzési kötelezettségnek (szociális, egészségügyi) a lehetőséghez mérten az intézmény igyekezett eleget tenni, mivel a kredit pontok megszerzése az előző évekhez hasonlóan kötelezően előírt feladat a szakdolgozók számára. Mivel a normatív támogatást megvonták az intézményektől, így saját forrásból kell biztosítani a

továbbképzéseket. Ennek hiánya a szakmai munka minőségét csökkentheti (pl.: továbbképzések), mely működési bírságot vonhat maga után.

A szakosított ellátásban kizárólag működési engedéllyel látható el a szakápolás tevékenysége. Rendkívül nagy problémát jelent, hogy kevés a szakápolói végzettséggel rendelkező munkavállaló, s nagyon kevés azon jelentkezők száma, akik a szakápoláshoz előírt szakképesítéssel rendelkeznek. Ennek egyik fő oka, hogy ugyanezen végzettséggel az egészségügyben magasabb bért kapnak a dolgozók, s ez a beszámolási évben még hatványozottabban jelent meg.

A szociális alapellátás (házi segítségnyújtás, étkeztetés, nappali ellátás) tekintetében a szakképesítési arány 100 %-os.

A feladatok tárgyévi alakulásának bemutatása

1. Szakosított ellátások: Idősek Otthona és Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények

Dombóváron két telephelyen, és Szakcsen 148 engedélyezett férőhelyen látjuk el a rászorulókat. A részlegek kihasználtsága 100%-os, azonban mindenhol várólista van. Minden részlegünkön átlagos és demens ellátottakat gondozunk. A demens betegek ellátása szakvéleményhez kötött, melyet szakorvos igazol.

A gondozási napok száma 50 376 volt 2016. évben, az alábbi bontásban:

• Arany-sziget Idősek Otthona:	átlagos:	13 719
	demens:	12 956
• Platán Otthon:	átlagos:	6 224
	demens:	7 343
• Szakcs:	átlagos:	8 678
	demens:	1 456

Az ellátást igénybe vevők általános egészségi (fizikális, szellemi) állapota évről évre rosszabb. A jogszabályi változások megnehezítették a szakellátásba kerülés feltételeit. A gondozási szükségletvizsgálat pontrendszerének szűkítése következményeként jobbra magatehetetlen, teljes ellátásra szoruló ellátottakat tudunk felvenni, melynek következménye, hogy az idősellátás az ápolási feladatok irányába kell, hogy elmozduljon, háttérbe szorítva a klasszikus idősellátást. Mindez hatással van az intézmény költségvetésére is: nagyobb mértékben kell alap-és szakápolási eszközöket biztosítani. Az ellátottak biztonsága érdekében speciális gondozóágyak beszerzése válik indokolttá. A mosási, gyógyszer és gyógyászati segédeszközökkel történő ellátás is többletköltséget ró az intézményre. Lakóink 55%-a szenved szellemi leépülésben, és 75%-a mozgásában akadályozott. Teljes ellátásra szorul a lakók 60 %-a.

2. Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények

Idősek Gondozóháza: Tamasz Otthon

Dombóvár III. utca 22. szám alatt működik, 10 férőhelyen fogad átlagos és demens ellátottakat.

- Tamasz Otthon: átlagos: 1 736
 demens: 1 933

A Gondozóház kihasználtsága 100 %-os. 2016.-ban 5 fő átlagos és 5 fő demens gondozottat láttunk el, mindnyájan nők voltak, átlag életkoruk 82,2 év.

A Tamasz Otthon határozott idejű működési engedéllyel rendelkezett 2016.12.31-ig. Nagy örömkre Dombóvár Város Önkormányzata pályázatot nyújtott be a Nemzetgazdasági Minisztériumhoz, melyre 20 M Ft vissza nem térítendő támogatást kapott az intézmény akadálymentesítéséhez. A munkálatok 2015. szeptemberében kezdődtek és 2016. év januárjában a lakók ismét birtokba vehették a már felújított intézményt. Az épület teljes felújításához Dombóvár Város Önkormányzata és az Alkony Tamasz Alapítvány is jelentős forrást biztosított.

Az Alapítványnak köszönhetően tudtuk szépíteni a közösségi helyiségeinket, ágyneműket vásároltunk és rendezvényeket szerveztünk. Jótékonyági estet szerveztünk, melynek bevételéből 2 db elektromos betegágyat tudtunk vásárolni.

Egészségügyi ellátás keretén belül orvosi vizitet, rendszeres szakorvoshoz való jutást, egészségügyi felvilágosító előadásokat, életmód tanácsadásokat tartottunk külső szakemberek bevonásával. A lakók és dolgozók szűrővizsgálatokon vettek részt (tüdőszűrés, ortopédiai szűrés, neurológiai szűrés). Az alapgyógyszer listán szereplő gyógyszereket minden átmeneti ellátást igénybevevő lakó számára maradéktalanul biztosítottuk. Gondoskodtunk a testközeli és test távoli gyógyászati segédeszközök beszerzéséről.

Pszichés gondozás keretén belül biztosított volt lakóink számára az egyénre szabott bánásmód, törekedtünk az egyéni beszélgetéseken keresztül a mélyebb problémák feltárására, azok megoldásában való segítségnyújtásra. Rendszeresen, nagycsoportos foglalkozás keretén belül módszeresen igyekeztünk a közösségformálásra, az összetartozás érzésének, egymás megbecsülésének ébrentartására. Intézményi filozófiánk fontos része a hasznosság érzésének biztosítása, a megmaradt értékek előhívása, új képességek fejlesztése, lehetőség biztosítása a képességek élvezetére az élete utolsó percéig.

Éjjeli Menedékhely

Az éjjeli menedékhely a téli időszakban 100 % felett kihasznált. A napi átlagforgalom 10,15 fő volt. 2016.-ban az igénybevétel száma összesen: 3 715 volt. Az ellátást igénybevevőknek lehetőségük van a tisztálkodásra, mosásra, ételkészítésre és

pihenésre is. Az Élelmiszer Bank adomány nagyban hozzájárult az élelmiszer biztosításához. A TMKH Dombóvári Járási Hivatala Népegészségügyi Osztálya és a Kormányhivatal is ellenőrzést tartott a 2016. évben. Az ellenőrzés következtében kötelezést kaptunk a menedékhely tisztasági festésére, a padlózat cseréjére, az ágyak, szekrények cseréjére.

2016. évben több nyertes pályázatunk is volt a Hajléktalanokért Közalapítványnál:

- Az RSZTOP program keretében 2016. május 26-án kedvező döntés született a 2016-17-RSZTOP-2-047 számú programunkkal kapcsolatban, melynek keretében 2017. 01. 01-től az Éjjeli Menedékhelyen ellátott 15 fő részére tudunk egyszeri, előrecsomagolt meleg ételt biztosítani egy éven keresztül. A program 5 évre szól, minden évben újrapályáztatják.
- 2016-17-KONV-731 számú pályázatban 155 000.- Ft vissza nem térítendő támogatást kaptunk az RSZTOP programhoz kapcsolódó tárgyi eszköz beszerzés támogatására. Az összegből 1 db hűtőszekrény és 3 db mikrohullámú sütő került megvásárlásra az ételek tárolása és melegítése céljából.
- 2016-17-KONV-216 pályázat keretében 448 000.- Ft vissza nem térítendő támogatást kaptunk gyógyszer, kötszer, segédeszközök és orvosi ellátás biztosítására 10 fő részére, 10 hónapon keresztül.
- 2016-17-KONV-732 pályázat keretében 464 000.- Ft vissza nem térítendő támogatást kaptunk tárgyi eszköz beszerzésre, melyből 12 db étkezőszéket, 3 db étkezőasztalt, 12 db ágyat tudunk vásárolni, így a kötelezettségeinknek részben eleget tudunk tenni.
- 2016-17-KONV-820 pályázat keretében 200 000.- Ft vissza nem térítendő támogatást kaptunk a kollégák szupervíziójának támogatására
Női részleg nincs, alkalomszerűen megoldhatatlan problémát jelent a női hajléktalan személy elhelyezése.

3. Nappali ellátás

Őszikék Szociális Alapszolgáltatások Intézménye, Támasz Otthon

Őszikék Szociális Alapszolgáltatások Intézményében 30, Támasz Otthon keretében 20 férőhelyen nyújt szolgáltatást a rászoruló idős emberek számára.

A Dombóvár Arany J. tér 3. szám alatt működő Őszikék Szociális Alapszolgáltatások Intézményében a 30 férőhelyen belül 10 fő esetében, szakvélemény alapján pszichiátriai kórképpel rendelkezők számára biztosítunk ellátást. A Támasz Otthonnal együtt összesen 19 főre igényeltünk demens betegek ellátására kiemelt normatív támogatást, ez 7 fővel magasabb a tavalyinál. A kihasználtság mindkét nappali ellátást nyújtó intézmény esetén 100 %-os.

2016. évi feladatmutatóink:

– átlagos:	6 622
– demens:	3 430

A nappali ellátás igénybevételét az ellátottaknak szállítási lehetőség biztosításával tesszük elérhetővé. Sajnos, az elmúlt évben a mikrobusz karbantartására és javítására több alkalommal kellett biztosítani a tervezettnél is magasabb összeget. A szállítást felügyelettel biztosítjuk közmunkás, ill. önkéntes bevonásával. A nappali ellátásban is érezhető az ellátottak állapotának romlása, ezért szükséges gondoskodni a szállításukról, mellyel biztosítani tudjuk a szükséges felügyeletet, a biztonságos otthonukból/otthonukba történő eljutást.

Mindkét gondozási forma esetében térítési díjat fizetnek az ellátottak.

Az Idősek Klubja feladatai: a klubtagok szociális helyzetének javítása, kulturált körülmények között az egyedüllét érzésének megszüntetése, izolációjuk elkerülése, a tétlenség kóros következményeinek megelőzése, egészségi állapot figyelemmel kísérése és javítása, higiénés szükségletek biztosítása, az ellátást igénylők részére egészségi és mentális állapotuknak megfelelő egyéni és közösségi programok szervezése, életvezetési tanácsadás, más szociális ellátásokhoz segítség.

Az ellátottak egyrészt a saját otthonukban élő, szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak, ezen belül demencia kórképpel rendelkező idősek, illetve pszichiátriai szakvélemény alapján közösségbe illeszthető pszichiátriai betegek. Átmeneti ellátás igénybevételekor az ellátás teljes körű, különös figyelmet fordítva a demenciában szenvedőkre, akik száma rohamosan nő. Az időskorú ellátottak helyben fogyasztással juthattak napi meleg ételhez, a demens, illetve pszichiátriai betegek részére a szolgáltatás igénybevételével egyidejűleg biztosított volt az étkezés. Szükség esetén az ellátottak házi orvos javaslata, vagy zárójelentés alapján diétás ételt is igényelhettek.

Rendszeresen, nagycsoportos foglalkozás keretén belül módszeresen igyekeztünk a közösségformálásra, az összetartozás érzésének, egymás megbecsülésének ébrentartására. Intézményi filozófiánk fontos része a hasznosság érzésének biztosítása, a megmaradt értékek előhívása, új képességek fejlesztése, lehetőség biztosítása a képességek élvezetére az élete utolsó percéig.

Önkéntes segítők munkájának köszönhetően, 2016.-ban is folytatódott az aktív kulturális élet. 10 fő önkéntes rendszeresen segíti munkánkat.

Részt vettünk Tengelicen a Regionális seregszemlén, kirándultunk a Szállásréti-tóhoz, a Tüskei horgásztóhoz és Mágocsra, a gondozási központba.

Az Őszilevél Kultúrcsoport színesítette műsorával rendezvényeinket. Vendégszerepelt az Aranyszigeti szüreti mulatságon és a Tinódi Ház kiállítás megnyitóján. Szoros kapcsolatot fenntartva a közösségi ellátásokkal, az ellátottak több esetben részt vettek az „Arany-sziget” Idősek Otthona rendezvényein is.

A demens személyek részére a felügyeletük szervezése mellett különösen nagy hangsúlyt fektettünk állapotukat megőrző és szinten tartó foglalkozások lebonyolítására. Az ő foglalkozásuk kiscsoportos formában, foglalkoztatási irányelv és szakmai program alapján zajlott.

A pszichiátriai betegek ellátása fokozott odafigyelést és következetes munkavégzést igényelt. Igénylik az életvezetési tanácsadást, egyéni beszélgetéseket, kiscsoportos formában inkább a kézműves foglalkozásokat kedvelték, egyénileg rajzoltak,

színeztek, (mandala, üvegfestés, kifestő). A felnőtt pszichiátriai gondozóval és a közösségi ellátással folyamatos volt az együttműködés.

Az Ószikék Alapszolgáltatási Központ december 22.-én ünnepelte a telephelyen töltött 10. évét, ennek apropóján egy fotókönyvet készítettünk az elmúlt évek eseményeiről.

Nappali Melegedő

A hajléktalanokat ellátó 25 férőhelyes nappali melegedő kihasználtsága a krízisidőszakban (január, február) meghaladta a 100 %-ot. A költségvetési tv. értelmében, az eseménynapló alapján számított létszám, amely naponként nem lehet több a működési engedélyben szereplő férőhelyszám 150%-ánál. Feladatmutató: 6 396. A tisztálkodási, mosási lehetőség egész évben biztosított az ellátottak számára. Július óta a Magyar Élelmiszer Bank és a TESCO áruházlánc közreműködésével folyamatosan kenyéradományt biztosítunk a rászorulóknak. Karácsonykor és szilveszterkor jelentős mennyiségű élelmiszert kaptunk ezen pályázat keretében. A Nappali Ellátásban részesülők karácsonyi műsort adtak, melyre eddig nem volt példa az intézmény fennállása óta.

Népkonyha

2015.-ben 6 216 adag ételt osztottunk ki a szociálisan rászorult ellátottaknak. A napi átlagforgalom 25 fő volt, a kihasználtság 100 %-os.

Szociális étkeztetés

Az ellátást igénylők a korábbi évekhez hasonlóan 2016. évben is az időskorúak nappali ellátásaiban helyben fogyasztással, az Arany Sziget Idősek Otthona főzőkonyhájáról történő elvitellel, illetve intézményi gépkocsival lakásra szállítással jutottak meleg ételhez.

2016. évben 28 234 + 3 523 alkalommal, összesen 171-en vették igénybe a szolgáltatást. Helyben étkezéssel és elvitellel 48 fő, kiszállítással 123 fő étkezett, szükség esetén számukra diétást étkezést biztosítottunk.

A házhoz szállítás kizárólag étel szállítására használt gépkocsival történt. Két szállítási útvonal beállításával, délután 13 óráig mindenki meleg ételhez jutott.

A szükséges szakhatósági engedéllyel a jármű rendelkezik. A nagyfokú igénybevétel miatt az ételszállító edények folyamatosan sérülnek, cserére szorulnak.

A szakmai munkát a szociális segítő helyettesítésének megoldása időnként nehezítette, főleg szabadságolás időszakában. A nappali ellátásban, illetve a házi segítségnyújtásban dolgozó kollégák vállalták át a feladatot.

Az április 1-jei intézményi térítési díj emelkedését követően nagyobb számban történt szolgáltatás megszüntetés az ellátottak részéről.

Év közben az igény olyan mértékben nem emelkedett, amely a hiányt kompenzálhatta volna.

Ezért, a 2017. évre az állami támogatás igénylésekor kevesebb ellátotti létszámot céloztunk meg.

A szakhatóságok és a HACCP Minőségirányítási Rendszer előírásait, a higiéniai követelményeket a munkavégzés folyamataiban betartottuk.

Az ételek összeállításakor az igénybevevők igényeit, szükségleteit figyelembe véve törekedtünk a változatos, ízletes, jó minőségű fogások elkészítésére, különös tekintettel az életkori sajátosságokra.

Az ellátottak személyi térítési díjat 3 fő kivételével valamennyien fizettek.

Házi segítségnyújtás

Szolgáltatás célja az ellátottak önálló életvitelének megőrzése, a minél hosszabb ideig saját otthonban maradásuk biztosítása a társulás 4 településén.

2015. decemberében jogszabályváltozás következtében valamennyi ellátott gondozási szükségletét felül kellett vizsgálni. Így, 2016. január 1-jével a házi segítségnyújtás feladatai két tevékenységi csoport köré sorolódtak. Az önállóság mértékét felmérő értékelő adatlap szerint, azok az ellátottak, akik 20 pont alatti értéket képviselnek 2016. évtől szociális segítséget kaphatnak. Ilyen feladat például a takarítás, bevásárlás, mosás, segítségnyújtás ételkészítésben, étkezés előkészítésében, mosogatás, tüzelőbehordás, télen hó eltakarítás és síkosság-mentesítés a lakás bejárata előtt. 20 pont felett személyi gondozást vehetnek igénybe a rászorulóknak. A minimum napi gondozási idő 1 óra, a pontértékek emelkedésével 39 pontig naponta maximum 4 óra időtartamban segíthetünk házi segítségnyújtás keretében. 40 ponttól, napi 4 órát meghaladó a gondozási szükséglet, amely bentlakásos intézményi elhelyezést indokolja.

A személyi gondozás magába foglalja a gondozási és ápolási feladatokat: mosdatás, fürdetés, öltöztetés, inkontinencia ellátása, étkeztetés, folyadékpótlás, gyógyszer adagolás. Az ellátottal segítő kapcsolat kialakítása céljából információt, tanácsadást és mentális támogatást nyújtunk, családdal a kapcsolattartást segítjük, érdekeinek védelmében ügyintézkést végzünk. Ha szükséges, a személyi gondozás mellett az ellátottak szociális segítséget is kérhetnek. A házi segítségnyújtás változásairól az érintetteket értesítettük, gondozási megállapodásukat, gondozási tervüket módosítottuk.

A gondozónők naponta vezetett tevékenységi naplóját is a jogszabályi előírásoknak megfelelően változtattuk meg. 2016. február 1-től a KENYSZI elektronikus nyilvántartási rendszerben ellátottanként rögzítésre került a két tevékenységi csoport is.

A februári adatok szerint 53 fő személyi gondozást és szociális segítséget, 5 fő csak személyi gondozást, 26 fő szociális segítséget vett igénybe. A feladatmutató 10 531 volt Dombóvár, 4 393 Szakcs, Várong, Lápafő tekintetében.

Év végére ez az arány változott, mert állapotromlások miatt több esetben felül kellett vizsgálnunk a gondozási szükségleteket. 2016. december 31-én 64 fő személyi gondozásban és szociális segítségben, 7 fő csak személyi gondozásban, 8 fő szociális segítségben részesült.

2016. április 1-től érvényben lévő intézményi térítési díjak is a két tevékenységi csoportnak megfelelően alakultak át, az ellátottak fizetési kötelezettségüknek a helyi rendelet szerint valamennyien eleget tettek.

A 8 fő gondozónó kerékpárral közlekedett, a nagyfokú igénybevétel miatt szükséges volt kisebb-nagyobb javításokat végeztetnünk. Időszerű lenne a kerékpárok cseréje.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás működtetésében nem volt változás 2016. évben:

- A segélyhívások fogadását és koordinálását a Platán Otthonban kialakított diszpécser és szakmai központ látta el folyamatos készenlétet biztosítva.
- A 30 percen belüli segítségnyújtás folyamata eljárásrend alapján működött.
- Segélyhívás esetén az intézményben műszakot teljesítő gondozónó fogadta a riasztást és mobiltelefonon értesítette az ügyeletes tiszteletdíjas gondozót, aki helyszínre érkezett és megtette a szükséges intézkedést.

Dombóváron, illetve 12 kistérségi településen (Attala, Csikóstöttös, Dalmand, Döbrököz, Gyulaj, Kapospula, Kaposszekcső, Kocsola, Kurd, Lápafő, Szakcs, Várong) összesen 23 fő gondozó látott el tiszteletdíj ellenében ügyeleti feladatot.

2016. évben szociális rászorultság alapján 145 fő vette igénybe a szolgáltatást. A 145 főből egyedül élő 65 év feletti személy 116 fő, egyedül élő súlyos fogyatékos személy 1 fő, egyedül élő pszichiátriai beteg 1 fő, kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyos fogyatékos, vagy pszichiátriai beteg 27 fő. Szociálisan nem rászorultak száma: 0 fő.

A segélyhívások száma éves szinten: 648 db, ebből a segítségnyújtást igénylő, éles riasztás 49 db, a téves riasztások száma: 66 db, próbariasztást 533 alkalommal végeztek a kollégák. Havonta átlagosan 9 db éles, segítségnyújtást igénylő, illetve a helyszínre érkezéskor téves riasztásként rögzített segélyhívás történt.

A riasztások okai legtöbbször pszichés problémaként, elesésként, rosszullétként, téves riasztásként jelentkeztek. A probléma megoldását beszélgetéssel, megnyugtatóssal, gyógyszer bevétel ellenőrzésével, saját gyógyszer beadásával, ügyeletes orvos/mentő hívásával, felsegítéssel, vérnyomásméréssel, hozzátartozó értesítésével oldották meg a kollégák.

Próbariasztásokat településenként rendszeresen kértünk a gondozóktól, a szolgáltatás biztonságos működtetése érdekében.

Az ellátásért megállapított személyi térítési díjat Dombóváron, Attalában, Kurdon, Kocsolán, Döbröközön, Gyulajon és Szakcsen az ellátottak valamennyien megfizették. Kapospulán, Várongon és Lápafőn az ellátottak személyi térítési díját az önkormányzatok átvállalták.

Egész évben folyamatosan hangsúlyt fektettünk az ügyeletet ellátó gondozók konzultációjának lehetőségére. A készenléti táskák tartalmának ellenőrzését elvégeztük.

Problémaként jelentkeztek a jelzőkészülékek meghibásodásai, év közben folyamatosan javítottuk őket. A diszpécser központ szoftverének éves karbantartására külső cég

bevonásával került sor. Aktuálissá váltak az ügyeletes telefonok cseréi, amelyeket év közben elvégeztünk. A dalmandi átjátszó berendezés meghibásodását is külsős céggel javítottuk.

Technikai részleg

A központi intézmény mosodával és konyhával is rendelkezik. A mosodai gépeket rendszeresen karbantartjuk. Az ágynemű, valamint a lakók alsó és felső ruházatának fokozottabb szennyeződése növeli a mosószer, fertőtlenítőszer költségeit, és maga után vonja a víz,- villany- és gázzámla emelkedését is. A költségek tervezésénél ezeket a szempontokat elengedhetetlenül figyelembe kell venni.

A konyha létszáma 9 fő, melyből 1 fő felmentését tölti. Biztosítja a jogszabályban előírt étkezést és a diétát. Az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 3. számú melléklete szerint még további 4 fő konyhai dolgozó foglalkoztatása lenne javasolt. A jelenlegi létszámmal nagyon nehéz a folyamatos munkarendet és a műszakot biztosítani. Folyamatosan problémát okoz a konyhai gépek meghibásodása. Munkavédelmi ellenőrzés során felfüggesztésre került a krumpli koptató és a szeletelő gépünk. A hibákat elhárítottuk, de azóta is többször meghibásodtak, mely jelentős kiadást okozott. Sajnos e gépek cseréjére is szükség lesz az idei évben, mely nagy beruházást jelent.

A takarításnál jelentős többletköltséget okozott, hogy a TMKH Dombóvári Járási Hivatala Népegészségügyi Osztálya minden részlegünknel előírta a takarító kocsi beszerzését és az Infekciókontrollban szereplő anyagok biztosítását.

Térítési díj

Az ellátásokért térítési díjat állapít meg az önkormányzat. Minden év április 1.-től kerül sor a térítési díj felülvizsgálatára. Az intézmények tekintetében az intézményi térítési díjat 47 fő tudja megfizetni saját jövedelméből, 19 fő nem tudja megfizetni a térítési díjat, így jövedelme 80 %-a kérhető csak el. A többi esetben a különbözetet a hozzátartozó egészíti ki.

A **térítési díj hátralék** csak hozzátartozói elmaradásból keletkezett. 2 fő bírósági eljárása 2011.-től még a mai napig is tart.

Térítési díj hátralék a tartós bentlakást nyújtó részlegekben:

2012.:	414 586 Ft
2013.:	105 750 Ft
2014.:	0 Ft
2015.:	0 Ft
2016.:	55 800 Ft
össz:	576 136 Ft

A térítési díj hátralékot nyilvántartjuk és negyedévenként megküldünk a fenntartónak további intézkedés céljából, a törvényi előírásoknak megfelelően. 2 hozzátartozó fordult bírósághoz a kötelezettség megállapítása miatt. Van olyan tétel, ami

végrehajtás alatt áll, van olyan, aminek törlését kértük, mert behajthatatlan. 2 tétel még bírósági eljárás alatt áll, ez összességében 576 136 Ft. A behajtásról a fenntartónak kell gondoskodni.

A telephelyeken működő intézmények épületei felújításra szorulnak. A Platán Otthon esetében a tetőcsere, nyílászárók cseréje egyre sürgetőbb probléma. Súlyos problémát okoz, hogy az intézmény az akadálymentesítés hiánya miatt határozott működési engedéllyel rendelkezett 2016. 12. 31-ig, melyet az idei évben 2018. december 31-ig meghosszabbítottak. A beázások elhárítása szinte megoldhatatlan problémát jelent az intézménynek, mely már az elektromos hálózatot is veszélyezteti.

A nappali melegedő és népkonyha önkormányzati lakásokkal egy épületben működik. A dolgozók számára nincs átöltözésre lehetőség sem, vizesblokk nem áll a rendelkezésre. Az ellátottak számára nem tudjuk biztosítani a jogszabály által előírt pihenő helyiséget. Bízunk abban, hogy a nappali melegedő- és népkonyha pályázati forrásból az idei évben felújításra kerül.

Az Aranysziget Idősek Otthonában a hotel szárny vizesedésének megszüntetése (mely már olyan fokú, hogy a lakók egészségi állapotát és az elektromos hálózatot is súlyosan veszélyezteti) keretében 2 szobát teljesen felújítottunk és sikerült megtalálni a vizesedés okát, mely csőtörés volt. Ezt a biztosító felé is jeleztük, akik elismerték a kárt és a biztosítóra eső rész kifizették (2 085 355.-) az intézménynek. A másik két szoba felújítása az idei évben történik. A hibák megszüntetésére a TMKH Népegészségügyi Szakigazgatási szerve kötelezte az intézményt.

A rendelkezésre álló források tekintetében a feladatellátás szinten tartása nehézséget okozott, mivel fejlesztésre és felújításra nem volt lehetőség. A karbantartásra betervezett összeg sok esetben nem volt elegendő, mert a meghibásodás kijavítása nagyobb összeget igényelt (pl. mikrobusz, konyhai eszközök, mosógép, kazán). A nagy és kis értékű eszközök (ágyak, ágyrácsok, matracok, textíliák, kések, tányér stb.) beszerzése nagyon minimális volt a múlt évben: mindez az ellátás biztonságát és szakmai színvonalát veszélyezteti, s ellenőrzések alkalmával bírságot vonhat maga után.

Mindezek ellenére intézményünk igyekszik a lehetőségekhez mérten széleskörű, minőségi szolgáltatást biztosítani ellátottai számára az egymásra épülő szakfeladatain keresztül.

4. Alapellátások

Család- és Gyermejjóléti Központ

2016. január 1-jétől a járásszékhely önkormányzat feladatkörébe került a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenység, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása – a család és gyermejjóléti központ működtetése.

A Dombóvári ESZI-ben önálló szakmai egységként működik a család- és gyermejjóléti szolgálat és a család- és gyermejjóléti központ.

A család- és gyermejjóléti központ a feladatait - a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. rendelkezései alapján látja el.

Ellátási területe a dombóvári járás települései: Dombóvár, Szakcs, Lápafő, Várong, Attala, Kapospula, Jágónak, Nak, Szakcs, Kocsola, Dalmand, Kurd, Csibrák, Döbrököz, Kaposszekcső, Csikóstóttós.

Az Intézményünkben működő család- és gyermekjóléti szolgálat ellátási területe Dombóvár, Szakcs, Lápafő, Várong, míg a járás többi településén a feladatokat a „Kapos-menti” Segítő Kéz Alapszolgáltató Intézmény látja el.

A Család- és Gyermekjóléti Központ feladatait tekintve:

- havi rendszerességgel esetmegbeszélést tart a szolgálatok számára és szükség szerint konzultációt biztosít,
- tájékoztatja a szolgálatokat az általa nyújtott szolgáltatásokról, az azt érintő változásokról, illetve a járás területén elérhető más személy, illetve szervezet által nyújtott, közvetíthető szolgáltatásokról, ellátásokról,
- amennyiben a család- és gyermekjóléti központ a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatkörébe tartozó szolgáltatás szükségességét észleli, bevonja a szolgálatot a szolgáltatás nyújtásába.

A fentiekén túl:

- kezdeményezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnisméltés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozást végez - a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve, - a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet (a továbbiakban: pénzfelhasználási terv) készít.

A család- és gyermekjóléti központ speciális szolgáltatásai:

- **Kapcsolatügyelet**- igény szerint
- **Jogi tanácsadás:** keddenként 13⁰⁰-16⁰⁰
- **Pszichológiai tanácsadás:** keddenként 8⁰⁰-12⁰⁰

- **Kórházi szociális munka:** felelőse Staub Mónika esetmenedzser. Intézményünk együttműködési megállapodást kötött a helyi, illetve a kaposvári, szekszárdi és szigetvári kórházzal, mivel leginkább ezekben az Intézményekben érintettek a klienseink.
- **Készenléti szolgálat:** célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása.

Személyi és tárgyi feltételek:

A törvényi előírásnak megfelelően a járás lakosság számára vetítve a család- és gyermekjóléti központban 5 fő dolgozik, akik közül egy fő szociálpedagógus végzettséggel látja el a vezetői feladatokat, 3 fő szociális munkás és 1 fő óvodapedagógus esetmenedzserként tevékenykedik.

A vezetői iroda mellett, az esetmenedzser munkatársak egy közös irodahelyiségben látják el az adminisztrációs és egyéb feladataikat, illetve mindannyian rendelkeznek az ezekhez szükséges eszközökkel. Valamennyi munkatársunk rendelkezik szolgálati mobiltelefonnal, valamint az internet- hozzáférés, elérhetőség biztosított számukra.

A Járás településeire saját gépjárművel és tömegközlekedéssel jutnak el. A területet igyekeztünk úgy felosztani a munkatársak között, hogy lehetőség szerint ne legyen szükség a tömegközlekedéshez igazodni, ezáltal hatékonyabban gazdálkodhatnak a munkaidő maximális kihasználásával.

A család- és gyermekjóléti központ rendelkezik még kapcsolatügyeleti helyiséggel, interjúszobával, tanácskozóval. Nagyobb rendezvények megrendezéséhez az épületegyüttesben található, a Város- és Lakásgazdálkodási Nonprofit Kft. tulajdonában lévő konferenciaterem áll a rendelkezésünkre.

Statisztikai adatok:

Védelembe vett gyermekek száma: 104 fő

Nevelésbe vett gyermekek száma: 66 fő

Ideiglenes hatállyal elhelyezett: 2 fő

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek:

- szociális segítő tevékenység: 156 alk.
- családlátogatás: 675 alk.
- környezettanulmány készítése: 146 db.

Speciális szolgáltatások keretein belül végzett tevékenységek:

- kapcsolatügyelet: 55 alk., ebből jogerős hatósági intézkedéssel érintett 24 eset
- jogi tanácsadás: 147 eset
- pszichológiai tanácsadás 135 eset
- családkonzultáció: 11 alk.

A készenléti telefonra a 2016.-os évben 1 hívás érkezett.

A család- és gyermekjóléti központ kapcsolata a dombóvári járásban működő szolgálatokkal

Ellátási területünkön két család- és gyermekjóléti szolgálat működik: egyikük Intézményünkben önálló szakmai egységként, a másik pedig a Kapos- menti „Segítő kéz” Alapszolgáltató Intézmény, melynek telephelye 7251 Kapospula, Szabadság u. 4.

Az elmúlt évben az egyes feladatok ellátásának mikéntje a protokoll előirányzatai mentén fokozatosan letisztult számunkra. Munkánk minél pontosabb elvégzéséhez nagy segítséget nyújtottak a szakmai fórumok és a különböző szakminisztériumok által kiadott szakmai segédanyagok.

A család- és gyermekjóléti központ havonta két alkalommal felváltva tart esetmegbeszélést a család- és gyermekjóléti szolgálatok részére, melyek az új munkamódszerek megbeszélésére, az adminisztráció vezetésének pontos tisztázására irányultak. Ekkor került sor a közös esetek megbeszélésére, illetve a különböző esetleges közös esetkonferenciák, team megbeszélések egyeztetésére.

A család- és gyermekjóléti szolgálatok heti rendszerességgel átadták a Központ részére a „Heti jelentést”, melyben a különböző helyekről érkezett jelzéseket és az azokra tett intézkedéseket rögzítette a család- és gyermekjóléti szolgálat jelzőrendszeri felelőse.

Észlelő-jelzőrendszer működése, szakmai kapcsolatok:

A jelzőrendszer járási szintű koordinálása körében a család- és gyermekjóléti központ koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját. Jelzőrendszeri tanácsadó: Süveges Zsolt esetmenedzser.

A Központ alapvető prevenciós feladata az észlelő-jelzőrendszer működtetése, amely lehetővé teszi mindazoknak a szakembereknek az együttműködését, akik akár intézményes, akár egyéb hivatalos, szabályozott keretek között kapcsolatba kerülhetnek a gyermekekkel.

A helyi jelzőrendszer tapasztalataink szerint – az élő, személyes kapcsolatok miatt is - jól működik, a jelzőrendszeri tagok már kizárólag írásban jeleznek, nagyon sok esetben az intézményi e-mailre érkeznek a jelzések.

A Tolna Megyei Kormányhivatal Hatósági és Gyámügyi Osztályával, annak ügyintézőivel napi munkakapcsolatban voltak a gyermekjóléti szolgálat munkatársai 2016.-ban is. Folyamatosan kérte fel a család- és gyermekjóléti központot a Hatósági és Gyámügyi Osztály környezettanulmányok készítésére, nevelésbe vételi ügyekben, elhelyezési értekezleteken való részvételre, javaslatlételre, védelembe vétellel kapcsolatos javaslatlételre, védelembe vételi ügyek felülvizsgálatára.

Az oktatási-nevelési intézményekkel az együttműködés szintén napi szintű, jelzési kötelezettségüknek eleget tesznek igazolatlan iskolai hiányzásokról, iskolai konfliktusokról, magatartási problémákról azonnal jeleznek.

A Tolna Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Osztályának pártfogó felügyelőjével az elmúlt év folyamán többször személyes konzultációt folytattak az esetmenedzserek a közös ügyek kapcsán, valamint egy alkalommal a pártfogó felügyelővel és a rendőrség képviselőjével szakmaközi megbeszélésre került sor. A tavalyi év folyamán néhány közös eset kapcsán már a megelőző pártfogás alkalmazására került sor.

A védőnői szolgálat szakemberei probléma esetén szóban és írásban is jeleztek, közös családlátogatásokra, konzultációkra került sor, tapasztalatok szerint a két szolgálat szakemberei között jól működő munkakapcsolat volt. Egy esetben került sor szociális válsághelyzetben lévő kismama gondozására.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

2016. január 1-től családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan - egy szervezeti keretben működtethető. Települési önkormányzat feladatköre az általános segítő feladatok biztosítása – család- és gyermekjóléti szolgálat működtetése.

Járásszékhely önkormányzat feladatkörébe kerül a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenység, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása – család- és gyermekjóléti központ működtetése.

Család- és gyermekjóléti központnak az a járásszékhely településen működő gyermekjóléti szolgálat minősül, amely önálló intézményként, illetve szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységként működik.

A család- és gyermekjóléti központon belül a feladatmegosztás a központ és a szolgálat feladatait ellátó önálló szakmai egységek között áll fenn.

Mindezen változások miatt a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézménynek 2016. január 1. napjától két szolgáltatása (családsegítés és gyermekjóléti szolgálat) tekintetében jelentős szervezeti és szakmai kihívásnak kellett megfelelnie:

- A családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás integrálása
- Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ kialakítása

Az Szt. 2015. január 1-től már előírta, hogy a családsegítés csak a gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató keretében hozható létre. A gyermekjóléti szolgáltatás megerősítése irányába a következő lépésként a családsegítés csak a gyermekjóléti szolgáltatással integráltan – egy szervezeti és szakmai egységben – működhet: települési szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten a család- és gyermekjóléti központ keretében.

Ennek alapján a család- és gyermekjóléti szolgálat, ill. központ a volt családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás bázisán, annak erőforrásai hatékonyabb elosztásával, kötelező önkormányzati feladatként jött létre.

Az integrációból fakadó feladatok ellátása rendszeren belüli erőforrás átcsoportosítással történhetett meg.

Az új feladatmegosztás a következőképpen alakul:

- a települési önkormányzatok feladatkörében maradt a lakóhelyszintű minimumszolgáltatások, általános segítő feladatok biztosítása. Közös önkormányzati hivatalok esetében a hivatal székhelye szerinti település biztosítja a szolgáltatást a közös hivatalhoz tartozó valamennyi településen;
- a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása a járásszékhelyek települési önkormányzataihoz került. A járásszékhely településen működő szolgáltató illetékességi területe a hatósági feladatokhoz kapcsolódó szolgáltatások, valamint a speciális szolgáltatások vonatkozásában kiterjed a járást alkotó települések lakosságára.

Az új feladatmegosztás fokozott együttműködés kialakítását követeli meg a szolgálatok és a központok között, valamint a központok részéről szakmai támogatás

nyújtását írja elő a Gyvt. a szolgálatok irányába.

A 2016.-os év során az új kétszintű feladatellátás szakmai protokolljának megfelelően az adminisztrációs útmutató szerinti szükséges dokumentációt, adatlapokat vezeti szakmai egységünk.

Klienseinket az adatkezeléshez való hozzájáruló nyilatkozatot követően nyilvántartásba vesszük.

Személyi és tárgyi feltételek:

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait jelenleg 3 fő családsegítő és 1 fő családsegítő asszisztens látja el, ami a települések lakosság számára vetített törvényi előírásnál 1 fővel kevesebb.

Szabadság, ill. egyéb távollét esetén a feladatellátás egymás helyettesítésével biztosított.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait ellátó alkalmazottak végzettség szerint:

Szolgálat vezető, családsegítő	szociálpedagógus
Családsegítő	szociálpedagógus
Családsegítő	egyetemi szintű szociális munkás (2016. évben nyelvvizsga hiánya - jelenleg már teljesítve, végzettséget igazoló okmányok kiállítása folyamatban)
Családsegítő asszisztens	emelt szintű gyermek- és ifjúságvédelmi ügyintéző

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a Család- és Gyermekjóléti Központtal egy helyen, Dombóvár, Kinizsi u. 37. szám alatti épületben helyezkedik el, ami nagyban elősegíti a két szakmai egység hatékony együttműködését.

A szolgálat munkatársainak két irodahelyiség áll a rendelkezésére a munkavégzéshez, minden munkatársnak önálló íróasztal, személyi számítógép, internethasználat, vonalas telefonkészülék, valamint flottás mobiltelefon biztosított. Az egyéb, munkavégzéshez szükséges közös használatú eszközökkel - nyomtató, fénymásoló, fax – is rendelkezünk. Az ügyfélfogadáshoz rendelkezésre álló irodákon kívül – az esetkezelés jellegétől függően szükséges – interjúszoba is kialakításra került, valamint lehetőség van a kapcsolatügyeleti helyiségben is a klienssel történő négy szemközti beszélgetésre, amennyiben az nincs használatban kapcsolattartásra. Ezeket a helyiségeket a Család- és Gyermekjóléti Központ, valamint a közösségi ellátások munkatársaival megosztva használjuk. A munkavégzéshez megfelelő a munkakörnyezet és a tárgyi feltételek.

Ellátási területünk: Dombóvár, Szakcs, Lápafő, Várong települések

Szolgáltatunk ügyfélfogadási rendje:

Dombóvár:

Hétfő	8.00 – 16.00
Kedd	8.00 – 16.00
Szerda	8.00 – 16.00
Csütörtök	8.00 – 16.00
Péntek:	ügyfélfogadás nincs

Ügyfélfogadás a közös önkormányzathoz tartozó egyéb településeken:

Szakcs: Hétfő 9.00 – 11.00 óra fogadóóra, ezt követően terepmunka, családlátogatás

Várong: Kedd 9.00 – 10.30 fogadóóra, ezt követően terepmunka, családlátogatás

Lápafő: Kedd 11.30 – 13.30 fogadóóra, ezt követően terepmunka, családlátogatás

A vidéki településekre egy kollégánk jár ki heti rendszerességgel, aki a hétfői, keddi napon teljes munkaidejét a fenti településeken tölti (kedden megosztva a két település között). A Dombóvár közigazgatási területéhez tartozó pusztákra családsegítői esetkezelést, gondozásba vételt indokoló esetben (rendőrségi, oktatási-nevelési intézményi jelzés, gyámhivatali megkeresés stb.) ő jár ki tanyagondnokkal együtt ezekre a településekre.

Tárgyi feltételek a vidéki településeken:

Szakcson a Polgármesteri Hivatalban külön iroda áll munkatársunk rendelkezésére, amelyben fénymásoló és vonalas telefonkészülék is biztosított (a mobil térerő hiányos a településen). Számítógép, ill. internethasználat az iroda melletti könyvtárhelyiségben elérhető a szociális ügyintéző segítségével. A településre való kijárási távolsági autóbusszal történik, a településen belül jó idő esetén kerékpárral, egyéb esetben gyalog közlekedik kollégánk.

Várongon a Teleház könyvtárában van lehetőség a fogadóóra megtartására, ahol az ügyintézéshez szükséges számítógép és internetelérés a Teleház vezetőjének segítségével rendelkezésre áll. A településre buszjárással érkeznek munkatársunk, onnan megy tovább Lápafőre.

Lápafőn kevésbé ideálisak a feltételek, a könyvtár alkalmas a kliensek fogadására, de a technikai eszközök (számítógép, nyomtató) gyakran nem működőképesek. A településre kollégánkat Várongról viszi át az ebédszállító autó.

A dolgozók a jogi szabályozásnak megfelelően munkaidőkeretük 50 %-át kötetlen munkaidőben terepmunkával, családlátogatással töltik önálló munkaszervezéssel, vagy a központ, közösségi ellátások munkatársaival együttműködve, egyeztetve.

A Tolna Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és

Gyámügyi Osztály munkatársa a 2016.-os évben átfogó szakmai ellenőrzést végzett intézményünknel, mely ellenőrzés a család- és gyermekjóléti szolgálat szakmai egységének vizsgálatára is kiterjedt.

Az ellenőrzés a szolgálat tevékenységében nem állapított meg alapvető hiányosságot, szolgálatunk a jogszabályok által előírt rendben végzi a szakmai tevékenységét, a szükséges nyilvántartásokat, esetfeljegyzéseket, dokumentációt vezet.

Statisztikai adatok:

Dombóvár

Szolgáltatást igénybe vevők száma:

Igénybevétel módja	Személyek száma (nem halmozott adat)			Családok száma (nem halmozott adat)
	Össz:	Férfi	Nő	
Együttműködési megállapodás alapján (gondozásba vettek száma)	99 fő	38 fő	61 fő	42
	Ebből központ által továbbított/központból érkező	32 fő		
Tanácsadottként megjelentek száma	128 fő			89
Egyszeri alkalommal szolgáltatást igénybe vevők	295 fő			263
Ebből központ által továbbított/központból érkező	25 fő			
Összesen:	522 fő			394
Ebből központ által továbbított/központból érkező	57 fő			

Együttműködési megállapodás alapján szolgáltatást igénybe vevők /gondozásba vettek/

- gazdasági aktivitás szerint (nem halmozott adat):

Gazdasági aktivitás	Fő	Ebből nő/lány
Foglalkoztatott	9	7
Munkanélküli	2	2

Inaktív	47	32
Ebből nyugdíjas	8	6
Ebből 15 éves vagy idősebb tanuló	10	5
Eltartott 0-14 éves korú gyermek	41	20
Összesen:	99	61

- legmagasabb iskolai végzettség szerint (nem halmozott adat):

Iskolai végzettség	Fő	Ebből 0-17 éves	Ebből nő/lány
Általános iskola nyolc osztályánál kevesebb	53	50	26
Általános iskola nyolc osztálya	22	4	19
Befejezett szakmunkásképző, szakiskola	20		13
Befejezett szakközépiskola	2		1
Befejezett gimnázium	-		-
Érettségire épülő befejezett OKJ iskola	2		2
Felsőfokú iskola (főiskola, egyetem)	-		-
Összesen:	99	54	61

- elsődleges probléma szerint és a problémák halmozott száma:

A probléma típusa	Személyek száma elsődleges probléma szerint (fő)		Problémák halmozott száma (db) – elsődlegessel együtt	
	0-17	18-	0-17	18-
	éves		éves	
Életviteli	7	10	14	17

- Ebből: szervenélybetegség	-	2	-	8
Családi-kapcsolati konfliktus	2	2	3	4
Családon belüli bántalmazás	-	1	1	5
Elhanyagolás	5		11	
- Ebből: oktatási, nevelési elhanyagolás	1		7	
Gyermeknevelési	18	11	22	20
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	1		9	
Magatartászavar, teljesítményzavar	11		12	
Fogyatékoság	1	1	2	2
Lelki-mentális	3	4	18	6
Egyéb egészségi probléma	-	-	9	8
Foglalkoztatással kapcsolatos	-	1	2	8
Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	5	12	31	16
Ügyintézésrel kapcsolatos	-	1	6	28
Információkérésrel kapcsolatos	-	-	7	28
Egyéb	1	2	1	2
Összesen:	54	45	148	144

Az újként keletkezett gondozási esetekben érintett kiskorúak száma a kapcsolatfelvétel módja szerint (nem halmozott adat):

- önkéntes megkeresésre (szülő kezdeményezte): **2 fő**
 - önkéntes megkeresésre (gyermek kezdeményezte): -
 - szülővel közösen kezdeményezték: **11 fő**
 - más család- és gyermekjóléti szolgálat vagy központ által kezdeményezett, ideirányított: **20 fő**
 - jelzőrendszer által kezdeményezett: **8 fő**
 - a gyámhatóság által kezdeményezett: **13 fő**
- Összesen: 54 fő**

Alapellátásban való gondozásba vételre okai:

A gyermekek veszélyeztetettségének fő okai:

a) Környezeti okok

- nevelési problémák
- gyermek elhanyagolása (fizikai, lelki)
- szülők életvitele
- családi konfliktus
- lakhatási gondok
- kortárs csoport negatív hatása

b) Magatartási, viselkedési tényezők

- tankötelezettség elmulasztása, igazolatlan iskolai hiányzások,
- magatartás problémák, aszociális/antiszociális viselkedés,
- csavargás, rossz baráti társaság,
- alkohol-, drogfogyasztás,
- anyagi nehézségek, alacsony jövedelmi viszonyok, megoldatlan lakáshelyzet,
- családon belüli konfliktusok.

c) Egészségi okok – nem jellemző, hogy ez a fő oka a gyermek

veszélyeztetettségének, de a fő ok mellett hozzájárul ezen tényezők halmozódásához

- tartós betegség
- fogyatékoság
- magatartás- vagy tanulási zavar

d) Anyagi okok

Jellemző problémák:

A tapasztalatok azt mutatják, hogy napjainkban a családok legjellemzőbb gondjai: a megélhetési és gyermeknevelési problémák, a munkanélküliség, a pénzbeosztás hiánya; a szülői elhanyagolás, családi konfliktusok, a szülők nem megfelelő életvitele, ebből fakadóan a gyermekek magatartás- és viselkedésproblémái. Hatósági intézkedés leggyakrabban elhanyagolás, a gyermek magatartása és a szülők együttműködésének hiánya miatt szükséges, a szociális segítőmunka folyamatába a család- és gyermekjóléti központ a védelembe vett gyermekek esetében bevonja a szolgálat családsegítőjét.

Az elmúlt év folyamán a védelembe vételek aktuális felülvizsgálata során került sor többnyire a folyamatban lévő esetekben a szociális segítőmunka feladatának meghatározására: a védelembe vétel fenntartása esetén az egyéni gondozási- nevelési tervben meghatározottak alapján, ill. védelembe vétel megszüntetése esetén a gyámhivatal által határozatban foglaltak szerint. Új hatósági gyermekvédelmi intézkedés javaslata esetén a központ már a folyamat elején esetmegbeszélés keretében bevonja a szolgálat munkatársát.

A család- és gyermekjóléti szolgálat feladatai közé tartozik a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gondozása is. Az elmúlt évben a területen egy esetben kapott jelzést szolgálatunk a Család- és Gyermekjóléti Központból válsághelyzetben lévő várandós anyáról, ő a Családok Átmeneti Otthonában került elhelyezésre, jelenleg is ott él nemrég született gyermekével.

A szakmai tevékenységek adatai (az év folyamán):

2016. év forgalmi napló összes forgalma: 1895

Megnevezés		Szakmai tevékenységek halmozott száma	Szolgáltatásban részesülők száma /egy személy több sorban is szerepelhet/
Információnyújtás		608	376
Segítő beszélgetés		157	89
Tanácsadás		217	128
Ügyintézéshez segítségnyújtás		653	388
Konfliktuskezelés		179	74
Kríziskezelés		32	58
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez	pénzbeli	381	285
	természetbeni	223	320
Közvetítés	másik szolgáltatáshoz	23	17
	- ebből átmeneti gondozásba	5	5
	központhoz	286	103
Szociális segítő tevékenység	saját ügykörben	479	167
	egyéni gondozási-nevelési terv megvalósításába központ által bevonva	97	27
	szociális válsághelyzetben lévő kiskorú anya gondozása	5	1

Esetkonferencia	5	16
Esetmegbeszélés	78	294
Csoportmunka	4	2
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	28	32
Családlátogatás	234	158
Adományközvetítés	962	411
Összesen:	4651	2946

Napi ügyfélforgalmunk számottevő része a kliensek számára az ügyintézésben való segítségnyújtás és az ehhez kapcsolódó információnyújtás, tájékoztatás, mivel általában alacsony iskolai végzettségük, szociokulturális háttérük miatt nem rendelkeznek az önálló ügyintézéshez szükséges kompetenciákkal, képességekkel. Ennek keretében közvetítjük ügyfeleinket pénzügyi és természetbeni ellátások igénybevitelére, tájékoztatást nyújtunk a szociális ellátásokról.

A Család- és Gyermekejélési Központ speciális szolgáltatásait is ajánljuk klienseinknek, a jogi- és pszichológiai tanácsadásra közvetítjük őket. A központ által működtetett ingyenes jogi tanácsadáson kívül a JOGpont iroda munkatársa is havi négy alkalommal rendszeresen lát el jogi tanácsadást intézményünkben, ill. az Egyenlő Bánásmód Hatóság is az előzetesen jelzett időpontban havi egy alkalommal biztosítja szolgáltatását az igénylőknek.

Szakmai egységünk munkatársai minden hó 2. péntekén közös esetmegbeszélőn vesznek részt a központ munkatársaival, ahol lehetőség van megbeszélni a közös együttműködésben gondozott, az esetmenedzserek által koordinált eseteket. A rendszeres megbeszéléseken kívül akut probléma felvetődése, esetleg gondozási folyamat megakadása esetén, ill. a gondozási folyamatba való bevonást megelőzően is történnek esetmegbeszélések szükség és igény szerint.

Saját szakmai egységünkön belül havi egy alkalommal tartunk egység szintű értekezletet, melynek keretében lehetőség van az aktuális esetek átbeszélésére.

A jogszabály által előírtaknak megfelelően szolgálatunk az év során 8 szakmaközi megbeszélést szervezett a különböző társintézményekkel, hatóságokkal, jelzőrendszeri tagokkal.

Adományközvetítés:

Szolgálatunk a rászoruló családokat a hozzá bejövő adományok által tudja természetbeni juttatással segíteni.

Rendszeres, napi élelmiszeradományozásra van lehetőségünk egy kereskedelmi hálózat adománya jóvoltából, a vásárlói igényeken túli mennyiség péksüteményeket naponta osztjuk klienseinknek (pénteken, az ügyfélfogadás zárt napján is 11.00-12.00 óráig lehet jönni az ügyfeleknek a pékáruért), rendkívül nagy az igény erre az ügyfelek

részéről.

A Katolikus Karitászbombóvári csoportjával együttműködésben az egyház általi – családonként 16 kg alma – adományból a szolgálatunk által közvetített 50 gyermekes család részesülhetett novemberben.

A Magyar Élelmiszerbank Egyesület által gyűjtött tartós élelmiszerekből 104 családnak osztottunk (a család nagyságához igazodóan eltérő mennyiségű élelmiszert tartalmazó) 4 és 6 kg-os összeállított csomagokat.

Az év végi ünnepi időszakban a TMKH Dombóvári Járási Hivatal munkatársai gyűjtöttek adományokat a rászorulóknak. Az összegyűlt édességeket, gyermekjátékokat, mesekönyveket, kozmetikai cikket, dísz tárgyakat, ruházatot, ékszereket, dísz tárgyakat is célzottan juttattuk el a családoknak, ezzel is szebbé téve ünnepüket.

A ruhaadományokat egész évben fogadjuk, a többségében magánemberektől érkező adományokat a Szabadság u. 8. szám alatti raktárhelyiségünkben tudjuk elhelyezni. Minden hó 2. és 4. szerdáján 9-12 óráig van ruhaosztás a fenti címen, mely időpontokról a kliensek a faliújságunkra, ill. a raktárhelyiségre kitett írásos tájékoztató útján is értesülhetnek.

Bútoradomány felajánlás is rendszeresen érkezik a szolgálathoz, de ezek elszállítására, ill. raktározására nincs lehetőségünk, így ebben csak közvetítői szerepet tudunk vállalni. Az a tapasztalatunk, hogy a kliensek számára még a fuvar költség is nagy megterhelést jelent, ezért hiúsul meg sok esetben, hogy a felajánlott bútor célba érjen. A nagyobb felajánlott mennyiségű bútorzat több családdal való megsegítése (elosztása) is ugyanezen ok miatt nem valósul meg, mert ha a kliens mégis tudja vállalni a fuvar, akkor viszont az összes bútort általában elviszi, és hogy megtérüljön a költsége, valóban értesülünk arról, hogy el is ad belőle. Az adományozó felé is kerülhetünk kellemetlen helyzetbe, ha ígérete ellenére mégsem megy a bútorért a kliens, mert általában ezeket a berendezési tárgyakat mindig rövid idő alatt kellene elhozni a tulajdonostól.

Nagyban segítene ezen problémák megoldásában, ha az évekkel ezelőtti „jó gyakorlat” – a Város- és Lakásgazdálkodási NKft. szállítás általi közreműködésével -, segítségével bonyolíthatnánk a bútorok adományozását, sok családon segítve ezzel.

Átmeneti gondozásban részesülő gyermekek családjával végzett gondozási tevékenység:

4 család 8 gyermeke került átmeneti gondozásba, ebből 6 kiskorú védelembe vett gyermek volt.

Ebből egy kiskorú került helyettes szülőhöz átmeneti gondozásba a szülő kezdeményezésére annak rövid idejű külföldi tartózkodása miatt (15 napnál rövidebb időtartamú elhelyezés történt), a többi gyermek szülőjével együtt történő átmeneti gondozása a Családok Átmeneti Otthonában valósult meg.

Prevenziós és egyéb szolgáltatások adatai:

- **Prevenziós szolgáltatások:**

A nyári iskolai szünetben szolgálatunk három turnusban ismét egy-egy hetes nyári napközis gyermekfelügyelet tábort szervezett immáron többedik alkalommal, ezzel is könnyítve a szülők azon terheit, hogy munkavégzésük alatt gyermekük felügyelete biztosítva legyen és egyúttal a gyerekek a szabadidejüket hasznosan és tartalmasan töltsék el. 2016. július 11-15-ig, augusztus 1-5-ig és augusztus 8-15-ig vártuk a játszani, sportolni, kirándulni vágyó gyerekeket. A tábor alatt napi háromszori étkezést (tízórai, meleg ebéd, uzsonna) biztosítottunk a résztvevő gyermekek számára.

A három turnusban 111 fő gyermek vett részt, többen voltak olyan családok, akiknek gyermekei több héten át is igénybe vették szolgáltatásunkat. Minden korosztály képviseltette magát 6-14 éves korig, hetente változóan kb. 40 főt is meghaladó létszámot fogadtunk. A tábor költségét a szülők számára csak a Bezerédj Amália Óvodában elfogyasztott ebéd díja jelentette, a többi étkezést, valamint a szükséges tárgyi- és eszközszükségletet intézményünk saját forrásból, ill. adományok révén - Picipó Kft. - biztosította.

A tábor programjai közt többek között lufi hajtogatás, kézműves foglalkozások, Ki-Mit-Tud? verseny, társasjátékok, közös éneklés, tánc(zumba) sorversenyek, labdajátékok, sport, kirándulás szerepelt. Meghívott vendégeink is voltak (a teljesség igénye nélkül pl. a Biztos Kezdet Gyerekház vezetője terápiás kuttyájával tartott foglalkozást, a Kaposvári Vakok Egyesületének képviselőjében Edelényi Nóra és családja látogatott el a gyerekekhez, a Dombóvári Rendőrkapitányságról Tóth Szilvia iskolarendőr tartott foglalkozást). A gyermekek számára szervezett szabadidős programok keretében a közösségi normák elsajátítására, az egyéni képességek kibontakoztatására, az együttműködési készség, a kompetencia és motiváció fokozására is hangsúlyt fektettünk. A tábor vezetését szolgálatunk egyik munkatársa látta el, az ő szervező, irányító tevékenységét több kolléga is segítette az intézmény más szakmai egységeiből is, valamint a résztvevő diákmunkások, ill. önkéntesek is hozzájárultak munkájukkal ahhoz, hogy a gyerekek jól érezzék magukat.

A szervezett táborok felüdülést, emocionális, közösségi élményeket, kapcsolatteremtési lehetőséget nyújtottak a gyermekeknek, a játékon keresztül neveltek az egészséges életre, a szabadidő hasznos eltöltésére.

Napjainkban nagyon fontos, hogy mivel és hogyan tölti az ifjúság a szabadidejét, mert ez visszahat a gyermekre, alakítja személyiségét és önmegvalósításának szerves része. Tapasztalatok szerint kikapcsolódásként a fiatal generáció a tömegkommunikáció által kínált kultúra azon műsorait követi, amik nem feltétlenül megfelelő hatást váltanak ki a szocializáció során. A gyermekek szabadidős tevékenységének szervezése egyre fontosabb feladat, hiszen a televízió és a számítógépes időtöltések határozzák meg napjaikat. A játékok során az egyes érzékszervek fejlesztése, új készségek, szokások, erkölcsi tulajdonságok elsajátítása észrevétlen történik meg. A család- és gyermekjóléti szolgálat egyre összetettebb és sokrétűbb feladatai mellett a prevencióس tevékenységek megszervezésére kevesebb lehetőség marad.

- **Egyéb szolgáltatások:**

Helyettes szülői szolgáltatás: szolgálatunk helyettes szülői hálózat (három helyettes szülő) által biztosítja szükséges esetben a gyermekek átmeneti gondozását. A helyettes szülői tanácsadó feladatkört egyik családsegítő munkatársunk látja el. A helyettes szülők számára jogszabály által előírt éves továbbképzés szolgálatunk által

megszervezésre és lebonyolításra került.

A helyettes szülői szolgáltatás az előző évben egy gyermeket érintett – lásd fentebb: átmeneti gondozásban részesülő gyermekek.

Adósságkezelési szolgáltatás:

Munkatársaink közül 1 fő dolgozik családsegítői munkáján kívül adósságkezelési tanácsadóként.

A 2016.-os évben adósságkezelési szolgáltatás iránt 19-en érdeklődtek szolgálatunknál.

Együttműködési megállapodás 6 klienssel volt, akiből 2 fő még a 2015.-ös évből jött át, ezek az áthozott esetek az év elején zárultak le, a másik 4 személlyel 2016-ban került sor az előzetes együttműködési megállapodás megkötésére. Két ügyfél közülük az előzetes együttműködési megállapodás megkötése után már nem tért vissza a szükséges iratanyaggal, a másik két kliensnél sor került az adósságkezelési kérelem benyújtására is a helyi önkormányzatnál, melyből az egyik kérelmet elfogadták, a másik elutasításra került. Sajnos az elfogadott kérelem esetében a továbbiakban már nem működött együtt a kliens, így a szolgáltatás végül megszüntetésre került.

További folyamatban lévő együttműködés nem volt az évben, az érdeklődés csekély, a szükséges tájékoztatást a kliensek munkatársunktól minden esetben megkapják, mely után vagy nem felelnek meg minden bemeneti feltételnek, vagy nem akarják vállalni a szolgáltatás biztosításához szükséges vállalt kötelezettségeket.

Az észlelő- és jelzőrendszer által küldött jelzések száma:

Megnevezés	0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	Nagykorú (18 éves és idősebb) személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató	4	8
- Ebből: védőnői jelzés	3	3
Személyes gondoskodást nyújtó intézmény	3	3
Kisgyermekek napközbeni ellátását nyújtók	1	-
Átmeneti gondozást biztosítók	2	3
Köznevelési intézmény	77	-

Rendőrség	8	41
Ügyészség, bíróság	-	1
Pártfogó felügyelői szolgálat	2	-
Egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy	-	2
Állampolgár, gyermek érdekeit képviselő társadalmi szervezet	3	8
Önkormányzat, jegyző, gyermekjogi képviselő, betegjogi képviselő	1	-
Gyámhivatal	6	15
Összesen:	107	81

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás alapvető prevenciós feladata az észlelő- és jelzőrendszer működésének koordinálása, biztosítása, működésének összehangolása, mely feladatot elsődlegesen jelzőrendszeri felelős családsegítő munkatársunk látja el a Család- és Gyermekjóléti Központ jelzőrendszeri tanácsadójának szakmai felügyelete és segítsége mellett. A gyermekjóléti szolgálat esetszolgálatot tart és szervez a jelzőrendszer tagjaival és felkérésre környezettanulmányt készít.

Az észlelő- és jelzőrendszer tagjaival a kapcsolattartás folyamatos. A jelzőrendszer tagjai kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál és hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

A beérkezett jelzéseket szolgálatunk fogadja, az arra történt intézkedésről minden esetben írásos visszajelzést küldünk a jelzést tevőnek. A jelzéseket dokumentáljuk a fontos kritériumok alapján, melyet szakmai egységünk heti jelentésben megküld a Család- és Gyermekjóléti Központ számára tájékoztatásul.

Az éves települési tanácskozás keretében lehetőség van az együttműködés, hatékonyabb működés kereteinek kialakítására, a tapasztalatok megbeszélésére, tanulságok beépítésére, javaslatok megfogalmazására és szükséges változtatások megtételére.

Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a településszintű alapszolgáltatást illetően még a régi beidegződés működik, a jelzőrendszeri tagoktól sokszor érkezik szolgálatunkhoz illetékességi területünkön kívüli (de a járáshoz tartozó településekre vonatkozó) jelzés, amit minden esetben továbbítunk az illetékes szolgálatnak, ill. minden esetben visszajelzünk, és tájékoztatást is nyújtunk egyben az ellátandó településeinkről.

Szakmai tevékenységünk, és klienskörnél tapasztalt problémák a fentebb leírtak alapján vonatkozik az általunk ellátott vidéki településekre is, természetesen a lakosság szám arányában a mutatószámok nagyságrendje is más.

Szakcs, Lápafő, Várong településeken az alapellátást igénybe vevő kliensszámot az alábbi statisztikai adatok mutatják:

Szakcs:

2016. év forgalmi napló összes forgalma: 233

Szolgáltatást igénybe vevők száma:

Igénybevétel módja	Személyek száma (nem halmozott adat)			Családok száma (nem halmozott adat)
	Össz:	Férfi	Nő	
Együttműködési megállapodás alapján (gondozásba vettek száma)	25 fő	9 fő	16 fő	10
	Ebből központ által továbbított/központból érkező	3 fő		
Tanácsadottként megjelentek száma	37 fő			30
Egyszeri alkalommal szolgáltatást igénybe vevők	9 fő			9
Ebből központ által továbbított/központból érkező	1 fő			
Összesen:	71 fő			49
Ebből központ által továbbított/központból érkező	4 fő			

Lápafő:

2016. év forgalmi napló összes forgalma: 54

Szolgáltatást igénybe vevők száma:

Igénybevétel módja	Személyek száma (nem halmozott adat)			Családok száma (nem halmozott adat)
Együttműködési megállapodás alapján (gondozásba vettek száma)	Össz:	Férfi	Nő	4
	6 fő	2 fő	4 fő	
Ebből központ által továbbított/központból érkező	-			
Tanácsadottként megjelentek száma	-			-
Egyszeri alkalommal szolgáltatást igénybe vevők	3 fő			3
Ebből központ által továbbított/központból érkező				
Összesen:	9 fő			7
Ebből központ által továbbított/központból érkező	-			

Várong:

2016. év forgalmi napló összes forgalma: 46

Szolgáltatást igénybe vevők száma:

Igénybevétel módja	Személyek száma (nem halmozott adat)			Családok száma (nem halmozott adat)
Együttműködési megállapodás alapján (gondozásba vettek száma)	Össz:	Férfi	Nő	2
	7 fő	3 fő	4 fő	
Ebből központ által továbbított/központból érkező	-			
Tanácsadottként megjelentek száma	-			-
Egyszeri alkalommal	3 fő			3

szolgáltatást igénybe vevők		
Ebből központ által továbbított/központból érkező	1 fő	
Összesen:	10 fő	
Ebből központ által továbbított/központból érkező	1 fő	5

Családgondozással kapcsolatos tapasztalatok:

Jellemző, hogy a családokban a problémák egyre inkább halmozottan jelennek meg, a gondok eredete, oka az összetettségük miatt egyre nehezebben meghatározható, így a megoldás felé vezető hatékony feladatok megtalálása és megvalósítása sem könnyű feladat. Gyakori, hogy a családgondozás, az érintett családokkal való szoros kapcsolattartás ellenére hosszabb idő és folyamat szükséges ahhoz, hogy a családokban pozitív irányú változások kezdődjenek.

A leggyakoribb veszélyeztető tényező a településeken az anyagi (megélhetéssel-lakhatással összefüggő) problémák folyamatos jelenléte. Szintén jelen van a szülők életviteléből adódó veszélyeztetettség, melyhez szorosan kapcsolódik a gyermek nevelésének elhanyagolása, a számonkérés, az ellenőrzés, a következetesség és követelmények nélküli elnéző szülői magatartás. A munkanélküliség, az állandósult eltartottság nemcsak anyagi hátrányokkal, hanem erkölcsi és pszichikai leépüléssel is együtt jár. Családi konfliktusok, életviteli, gyermeknevelési problémák jelentkeznek, melyek a többségi társadalmi normáktól és szabályoktól eltérő magatartást eredményeznek, illetve viselkedési mintaként, sémaként állnak a gyermekek, fiatalok előtt.

Tanyagondnoki Szolgálat

A tanyagondnoki szolgáltatást végző munkavállaló személye 2016. szeptember 1-től változott.

A falu/tanyagondnoki szolgáltatás célja az aprófalvak és a külterületi lakott helyek intézményhiányból eredő települési hátrányainak enyhítésére, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, alapellátásokhoz való hozzájutás biztosítása. A falu/tanyagondnoki szolgálatnak biztosítani kell a helyi adottságokhoz és sajátosságokhoz igazodó egyéni, közösségi igények kielégítését is.

Dombóvár város közigazgatási területéhez tartozó öt pusztán [Szarvasd (98 fő), Mászlony (139 fő), Kiskonda (3 fő), Nagykonda (2 fő), Szilfás (44 fő) összesen: 286 fő] továbbra is nagy problémát jelent a lakások rossz állapota, a rossz útviszonyok, és a munkalehetőségek hiánya.

A közlekedési nehézségeken a Tanyagondnoki Szolgálat hatszemélyes Toyota Hiace típusú tehergépkocsival hivatott segíteni, melynek forgalomba helyezési időpontja 2001. április 3. Összes futott km: 262.318 km.

Adott időszakban futott összes km: 13.096 km.

Általános feladatok közé tartozik:

Életvitel tanácsadás, egészségügyi felvilágosító munka szükség esetén a megfelelő szakemberek bevonásával. Így például a családsegítő kollégák tevékeny részvételével, házi orvosokkal való konzultálás. Hátrányos helyzetű lakosság életének figyelemmel kísérése, gondozása – különös tekintettel az idősekre, a roma családokra és gyermekekre, a kompetenciahatárok betartásával. Szükség esetén a védőnők, a Család- és Gyermejjóléti Központ és a Család- és Gyermejjóléti Szolgálat szakembereinek bevonásával. A szakorvosi és házi orvosi ellátásra történő beszállítás szintén elengedhetetlen feladat, tekintettel a helyközi buszjáratok ritka járata miatt. A bevásárlás, valamint a gyógyszerreceptek kiváltása az igények figyelembevételével rendszeres, a nyugdíjkifizetésekhez és egyéb jövedelem kifizetésének idejéhez köthető. Folyamatos ügyintézési segítségnyújtás a hivatalokban, hivatalos szerveknél (Önkormányzati Hivatal, Járási Gyámhivatal, Rendőrség, egyéb közszolgáltatók). Aktív korú munkanélkülieknél segítségnyújtás a munkahelykeresésben, rendszeres kapcsolattartás a Munkaügyi Központtal, a Város- és Lakásgazdálkodási Nonprofit Kft. dolgozóival, és a helyi vállalkozókkal.

Rendszeres kapcsolattartás az Önkormányzattal

Az említett öt településen felmerülő igények továbbítása a megfelelő önkormányzati hivatalok felé, illetve az Önkormányzat – területileg hatályos – rendeleteinek ismertetése az ott élőkkel.

A rászorulóknak részére adománygyűjtés, élelmiszer, tisztálkodó szer, adományozóktól az adományok eljuttatása a kliensekhez.

A lakásviszonyok rendezése, esetenként a lakhatás jogcímének tisztázás komoly probléma minden településen.

Az egyre nehezebb megélhetés miatt ebben az évben is emelkedett a megélhetési bűnözés. Sajnos egyre több alkalommal kell szembesülni azzal, hogy az idős, de még termelni tudó emberek terményeit, élelmiszer tartalékait ellopják.

Az adott időszakban 107 fő vette igénybe az ellátást, 249 alkalommal nyújtottunk szállítással és segítségnyújtással kapcsolatos szolgáltatást. Egyre többen fordulnak hozzánk segítségért. Az itt élő emberek helyzete nagyon nehéz, sorsuk keveseknek fontos.

A tanyagondnok speciális ismeretei közé tartozik:

- helyismerettel rendelkezik, tudja az utakat, az elérhetőségeket,
- általános ismeretek a tanyai életformáról, mentalitásról,
- általában ismeri a területen élők szociális és mentálhigiénés állapotára jellemzőket,
- konkrétan ismeri a családokat, jelzőrendszeri tagként előzetes ismereteket adhat róla.

A szolgáltatás elsősorban az egyes ember, a hátrányos helyzetű térségekben élő rászorulóknak közvetlen segítése céljából jött létre, és kap támogatást az adófizetők forintjaiból. E mellett csupán másodlagos feladata lehet az elsődleges cél ellátásán túli szabad kapacitás esetén az ugyancsak a település javát, de a rászoruló emberek szükségleteinek kielégítését csupán közvetve szolgáló

tevékenységek, intézmények segítése. A tanyagondnokság egyszemélyes szolgáltatás. A külterületen élőknek gyakran ez az egyeetlen lehetőségük arra, hogy olyan alapvető szolgáltatásokhoz hozzájussanak, mint az orvosi ellátás, gyógyszertár, bolt, posta, stb. Nem meglepő, hogy igen magas lakossági igény jelentkezik, melynek néha igen nehezen lehet eleget tenni.

Az adott időszakban túlnyomórészt a közlekedési problémák leküzdésében nyújtott segítséget a Szolgálat, így a szakrendelésekre, háziorvosokhoz való eljutásban, a heti bevásárlások megoldásában, temetésre történő eljutásban.

A családlátogatás az idős, beteg, magányos embereknél elengedhetetlen.

Ez időben nemcsak a hivatalos ügyek intézése a feladata, de a tevékeny segítség mellett (egy vízcsap megjavítása, a fűnyíró gép elindítása, egy zár lecserélése), a segítő beszélgetésekből fel lehet mérni adott kliens mentális és fizikai állapotát.

Az adott időszak a számok tükrében:

Hivatalos ügyek intézése, segítségnyújtás: 131 alkalom

Háziorvoshoz történő szállítás: 61 alkalom

Szakrendelésre történő szállítás: 66 alkalom

Egyéb szállítás (bevásárlás, gyógyszerkiváltás, posta, temetés): 143 alkalom

Családlátogatás: 144 alkalom

Pszichiátriai betegek részére nyújtott közösségi alapellátás

A pszichiátriai betegek és családtagjaik számára nyújtott közösségi ellátás alapvető feladata és célja, hogy a beteg saját otthonában, lakókörnyezetében állapotától függően kiegyensúlyozottan, önmagát ellátva vagy segítséget kérve, betegségét elfogadva tudjon élni. Feladatunk, hogy képessé tegyük az állapotától elvárható maximum önállóságra, hogy együttműködővé váljon a kezelőorvosával és a szolgálatunkkal is, növeljük a compliance-et. Igen sokféle és sokrétű terület lévén az egyetlen „mutató” számunkra mindig a korábbi állapotokhoz való viszonyítás, a „visszaesések” csökkenése, illetve a kórházi kezelések számának csökkenése állapotrosszabbodás nélkül. Feladatunk a támogató döntéshozatal, nem a betegek helyett dönteni és cselekedni, hanem azt a szükséges minimum és egyben maximum segítséget nyújtani, amit az aktuális állapota éppen megkíván. Ennek érdekében folyamatos monitorozásra, odafigyelésre, együttműködésre van szükségünk, hogy már a korai figyelmeztető tüneteknél tudjunk lépni, segíteni, többlet-támogatást nyújtani, hogy egy újabb kórházi kezelést vagy akár pszichotikus subot elkerülhessünk.

1. A jelentési időszakban a gondozási órák száma összesen: 1747,18 óra (104831 perc)
2. A jelentési időszakban az egy gondozónőre jutó órák száma: 873,59 óra (52415,5 perc)
3. A jelentési időszakban az ellátását igénybe vevők száma BNO kódok alapján:
 - a. BNO F 20 8,65 fő (9 fő)
 - b. BNO F 22 1,89 fő (2 fő)

c. BNO F 23	1,80 fő (2 fő)
d. BNO F 25	8,25 fő (11 fő)
e. BNO F 31	5,67 fő (6 fő)
f. BNO F 32	11,06 fő (14 fő)
g. BNO F F33	2,77 fő (3 fő)
h. BNO F 41	elszámolható 3,79 fő (4 fő), nem elszámolható 0,28 fő (1fő)

Összesen: 43,83 fő (51 fő)

Szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi alapellátás

A szenvedélybetegek és családtagjaik számára nyújtott hatékony segítség egyrészt a pszichoedukáció, az ártalomcsökkentés, illetve újabb tapasztalataink szerint a családtagok megsegítése, hogyan is viselkedjenek kamasz vagy fiatal felnőtt szerhasználó gyermekükkel szemben. Ameddig egy szenvedélybeteg nem jut el egy olyan önreflektív szintre, hogy beismerje, zavarja, problémának tartsa a szerhasználatot, addig hatékony farmakotherápiás illetve rehabilitációs segítséget nyújtani nem tudunk. Amennyiben megszületik a belső elhatározás, a motiváció belsővé válik, onnantól kezdve indulhat meg egy olyan gondozási folyamat, amelyben felkészítjük, vagy úgymond előkészítjük őt a rehabilitációs útra (kórházi kezelés, rehabilitációs intézmény választása... stb.) Amíg ez a határozott belső döntés nem születik meg, addig a családtagokkal tudunk külön és egyben a drogfogyasztóval is dolgozni, mediálni, feladatunk az ártalomcsökkentés, ne legyen szerváltás, visszaesés egy már „tisztá” addiktológiai betegnél, illetve, ha megtörténik, akkor bizalommal tudjon hozzánk fordulni, hogy ismét a segítségére lehessünk. Életmódbeli tanácsadás, betegség tudat kialakítása ,visszaesések számának a csökkentése a fő feladatunk, miközben igyekszünk preventív munkát is végezni, akár családokon belül is.

A jelentési időszakban a gondozási órák száma összesen: 1973,0833 óra (118385 perc)

1. A jelentési időszakban az egy gondozónőre jutó órák száma: 986.5416 óra (591925 perc)
2. A jelentési időszakban az ellátását igénybe vevők száma BNO kódok alapján:

a. BNO F 10	29,56 fő (35 fő)
b. BNO F 13	4,19 fő (5 fő)
c. BNO F 17	11,12 fő (13 fő)
d. BNO F 19	1,96 fő (3 fő)

Összesen: 46,84 fő (56 fő)

Támogató Szolgálat

A 2016-os évben a Támogató Szolgálat a Dombóvári Egyesített Humán Szolgáltató Intézményen belül kezdte meg működését, s 2015. évhez képest munkatársak közt két

esetben cserélődött a munkavállaló személye, a személyi segítő, illetve a szakmai vezető esetében.

A két új munkatárs elvégezte sikeresen a jogszabályban előírt tanfolyamokat, melynek következtében mind a négy szolgáltatást nyújtó szakember rendelkezik Támogató Szolgálatra előírt képzettséggel.

A 2015. évben ellátottak közül 11 főt tudunk csak tovább segíteni a 2016.-os évben, mivel a működési engedélyünk csak négy településre szól, az addigi a 16 helyett.

Ellátási területünk így a 2016.-os évben: Dombóvár, Lápafő, Szakcs, és Várong.

Az első félévben nagyon nagy feladat volt az ellátotti létszámot pótolni a kieső települések miatt. Ezért igyekeztünk minden olyan helyen elhelyezni a szóróanyagunkat, illetve plakátjainkat, ahol azt sokan olvashatják. Elsősorban egészségügyi intézményekben, iskolákban, művelődési házban, internetes felületen (Facebook).

Folyamatosan igyekeztünk, és igyekszünk minden lehetőséget kihasználni arra, hogy minél többen kapjanak tájékoztatást szolgálatunkról, ezáltal minél több embernek nyújthassunk szükségletspecifikus szolgáltatást.

Év elején 11 főt segítettünk, ami év végére 24 főre emelkedett. Ebből 20 fő szociálisan rászorult, azaz fogyatékkal élő, és 4 fő az, ki a szabad kapacitás terhére kéri az ellátást (az ő esetükben az igénybevétel szintén indokolt).

A szociálisan rászorult ügyfeleink többsége mozgásszervi fogyatékkal él, de értelmi, illetve a halmozott fogyatékkal élő ellátottjainkkal is kötöttünk megállapodást.

Igénybe vevők száma: (megállapodással rendelkezők)	24 fő
Szociálisan rászorult:	20 fő
Fogyatékoságuk szerinti megosztás:	
Mozgásszervi:	10 fő
Értelmi:	6 fő
Halmozottan fogyatékos vagy pervazív fejlődési zavarral élő:	4 fő
Szociálisan nem rászorult:	4 fő

Tárgyi feltételek:

A 2016.-os évben a támogató szolgálat irodája egy tetőtéri, tágas, világos, megfelelően berendezett irodában kapott helyett. Egy új asztali számítógép, illetve egy régebbi laptop segíti a munkánkat.

A speciális igényekre kialakított és felszerelt (mobil rámpa, 3.2-es biztonsági rögzítés, gyermek autósülés és magasító, kapaszkodó, lépcső) Ford Transit gépkocsink ez évben műszaki vizsgázott, két év múlva lesz újra esedékes a vizsgáztatása.

Ugyan a műszaki vizsga sikeres volt, de nagyon fontos lenne a karosszériát megjavítani, mert több helyen a rozsdá annyira felmarta, hogy lyukak keletkeztek rajta. Ez nem csak esztétikai probléma, hanem nagyban rontja folyamatosan a gépkocsi műszaki állapotát, illetve az általunk szállított személyek belénk vetett bizalmát is csökkenheti, hiszen azt sejteti, hogy az autó nem a balesetmentes közlekedésnek megfelelően van karbantartva.

További probléma még, hogy a gépkocsi oldalsó csúsztatható ajtajánál a görgő kikopott, aminek következtében az csak nagyon nehezen nyitható-csukható.

Az idei évben lehetőség nyílt rá, hogy fejlesztési pályázaton gépkocsi beszerzésre adjunk be igényt. A pályázatot megfelelően benyújtottuk, de forráshiány miatt azt a döntéshozó bizottság elutasította. A 2017.-es évben, amennyiben lehetségessé válik, újra megpróbáljuk.

Támogató szolgálatunk rendelkezik speciális elektromos lépcsőjáróval, mellyel a kerekesszékesek számára sem akadály a lépcsőn való közlekedés.

Feladatunk, hogy folyamatos tájékoztatással ennek az eszköznek a kihasználtságát fokozzuk.

Szakmai tevékenységünk:

Az éves összes vállalt feladategység: 3200 FE, ami a következők szerint oszlik meg

Szállítás: **1803 FE**

Személyi segítség: **1 397 FE**

(melyben a szállítással egybekötött személyi segítség aránya nem lehet több 50 %-nál)

2016. évben teljesített feladatmutatóink:

Szociálisan rászorult személyek **szállítása** közben megtett kilométerből számított feladategység összesen: **2 228,2540 FE**

Személyi segítségre fordított idő alapján számított feladategység: 985,2500 FE

Szállításhoz kapcsolódó személyi segítség: 787,5833

Összesen: 4001,0873 FE

A vállalt feladatmutatókat a 2016.-os évben túlteljesítettük, ezért ha kapacitásbővítés befogadására lesz lehetőségünk, azt kérvényezni fogjuk.

Szállító szolgáltatásunkat két fő kivételével minden ellátottunk igénybe vette az elmúlt év folyamán. Rendszeresen jár a mi segítségünkkel munkába, illetve oktatási intézménybe 13 fő. Jellemző még, hogy a szállítási szolgáltatásunkat kérik az orvosi vizsgálatokhoz, felülvizsgálatokhoz, illetve vásárlásokhoz, szolgáltatókhoz való eljutáshoz.

Gépkocsink kétszer járt az elmúlt évben Budapesten, négyszer Szekszárdon, kétszer Pécsen, és egyszer Mosdóson.

A személyi segítségi szolgáltatásunkat minden szociálisan rászorult ellátottunk igénybe vette. Jellemzően a felügyelet biztosítását, a háztartásban való segítségnyújtást, a gondozási tevékenységekben való részvételt kérték, illetve a szállítással egybekötött személyi segítséget.

Ez utóbbi segítségi formához szükséges pszichiáter vagy neurológus által kiállított orvosi javaslat, miszerint szállításuk közbeni kíséret javasolt. Ezzel a javaslattal az ügyfeleink mindegyike rendelkezik, aki szállítást vesz igénybe.

A támogató szolgálat speciálisan felszerelt gépkocsiját személyszállításra 4 fő nem szociálisan rászorult ellátott is igénybe veszi megállapodás alapján. Ők állapotukból adódóan más gépjárművel nem tudnának közlekedni, mivel kerekesszékes szállításra csak a mi járművünk alkalmas. Intézményünk a szabad kapacitás terhére szállítja még az idősek otthonában élő kerekesszékes időseket is különböző egészségügyi intézményekben történő vizsgálatokra.

A 2016.-os évben több változás is történt a támogató szolgáltatás működtetésében. Ezt jogszabályi háttér határozza meg. A pályázati formát felváltotta a normatív

finanszírozás, de a 2015.-ös évben vállalt teljesítménymutató ez évben is a mérvadó volt.

A feladategységekre elszámolható központi támogatás összege egyformán 1.800.- Ft lett. Változás még a múlt évhez képest, hogy a szállítással egybekötött személyi segítség aránya nem haladhatja meg az önállóan végzett személyi segítség 50 % -át. Az igénybe vevői (KENYSZI) nyilvántartásban is változás, hogy május 1-től meg lehet jeleníteni pontosan az ellátottal megtett kilométert, a személyi segítséssel, illetve a szállítással egybekötött személyi segítséssel töltött perceket.

Ez a mennyiségi nyilvántartás még csak teszt verzióban működik a KENYSZI felületén, de mi ezt a lehetőséget kihasználjuk, így a havonkénti riport lekérése feladategységekre, megkönnyíti a havi összesítéseket.

Biztos Kezdet Gyerekház

A Gyerekház megfelelő légkört, emberi és tárgyi környezetet biztosít a gyermekek fejlődéséhez. A tevékenységben a szülők is részt vesznek, ennek során ők is fejlődnek, és folyamatosan erősödik a szülői kompetenciájuk.

Kézműves foglalkozások: A gyerekeknek minden nap van lehetőségük a kézműves tevékenységre. A játékteremben az általuk is elérhető polcokon találják pl. a házilag készült gyurmát, színes ceruzákat, filctollakat, zsírkrétákat, papírokat, így az ezekkel való játékot maguk is kezdeményezhetik. De ezek mellett lehetőségük van festésre, vágásra, ragasztásra is. A spontán kezdeményezések mellett a gyerekház munkatársai az évszakokhoz, illetve az ünnepkörökhöz kapcsolódó kézműves tevékenységeket szerveznek. Az alkotótevékenység során a gyermekek megismerkedhetnek az anyagok és eszközök tulajdonságaival, használatuk módjával. A foglalkozások során többek között fejlődik a gyermekek személyisége, kezűgyessége és fantáziája.

Mozgásfejlesztés: A mozgás az értelmi fejlődés alapja. A Gyerekházban a gyermekek számára minden nap biztosítva van az életkorhoz és fejlettségi szinthez igazodó szabad mozgástér és a megfelelő eszközök. Ezáltal fejlődik a gyerekek nagy – és finommozgása. Az eszközök és a játékok motiválhatják őket az aktív mozgásra. A mondókákkal, járművek, állatok hangjával kísért mozgásos tevékenységek hozzájárulnak a gyermekek beszédképességének, egyensúlyérzékének fejlődéséhez, továbbá a szülő-gyermek kapcsolatok elmélyüléséhez is. A mozgásfejlesztést nagymértékben célozza a mondókás torna foglalkozás, melynek során gyógytestnevelő vezetésével a szülők aktívan is részt vesznek gyermekeik játékos átmozgatásában.

Drámafoglalkozás, mese, vers, báb foglalkozás, zenei nevelés: Novembertől „Kerekítő Mondókás Móka” foglalkozás kerül megrendezésre a drámafoglalkozás helyett. A felsorolt foglalkozások fejlesztik a gyermekek hallását, ritmusérzékét, kreativitását, gondolkodását, fantáziáját. Munkánkat szakember is segíti, aki hetente egy alkalommal látogat el hozzánk és tart foglalkozást a gyerekeknek. A mesélés, mondókázás, éneklés mindennapos tevékenység nálunk, spontán, az adott helyzethez adekvát módon a gyermekek, a szülők vagy a gyerekház munkatársai is kezdeményezhetik.

Logopédiai foglalkozás: Munkánkat szakember segíti, aki hetente egy alkalommal látogat el a gyerekházba. A gyerekház munkatársai rendszeresen figyelemmel követik a gyermekek beszédfejlettségi állapotát, abban az esetben, ha a normál

fejlődésmentől eltérőt tapasztalnak, ezt jelzik a logopédusnak, aki megfigyeli a gyermekeket. Amennyiben szükséges, egyéni foglalkozást biztosítunk. Csoportos játékaik és foglalkozásaik keretében is van lehetőség a fejlődésre. A foglalkozások célja többek között a megkésett beszéd fejlesztése, beszédindítás, szókincsbővítés vagy beszédértés fejlesztése.

Állatasszisztált terápia: Januártól az állatasszisztált terápia napi rendszerességgel jelen van nálunk, ugyanis pszichopedagógus szakemberünk a gyerekház munkatársa lett. Kihhasználva ezt a lehetőséget a gyerekeknek és szüleiknek lehetőségük van elsajátítani a legalapvetőbb állatjóléti ismereteket, ill. a felelős állattartás alapjait. A terápia minden gyermekre ösztönzően hat. Fejlődik mozgáskoordinációjuk és nyelvi kifejezőkészségük is. A kutya jelenléte nyugtatóan hat, oldja a stresszt. A két fél között létrejövő kölcsönös elfogadás, bizalom segíti a gyerekek önbizalmának és felelősségtudatának kialakulását, fejlődését.

Teakonyha biztosítása, tízórai: A gyerekház mindennap megfelelő minőségű és mennyiségű tízórait biztosít. Igyekszünk az egészséges táplálkozásra ösztönözni a szülőket, és ennek megfelelően alakítani az étrendet, rendszeresen magunk készített ételeket kínálunk. A szülőkkel együtt is készítünk egészséges ételeket. Az étkezések során a gyerekek gyakorolhatják az önállóságot. A tevékenységek a szülőkkel közösen zajlanak. Ezek egy részébe a gyerekeket is igyekszünk bevonni, hogy ezzel is az óvodai életre készítsük fel őket. Foglalkozásaink és mindennapjaink során egyaránt az a célunk, hogy a szülő együtt játsszon a gyermekkel, könnyen elsajátíthassa az anyanyelvét, fejlődjenek kognitív képességei, finommotorikai készségei és nagymozgása, valamint gazdagodjék érzelmi kapcsolatuk.

A szolgáltatást 1 fő gyerekház vezető, 1 fő gyerekház munkatárs és 4 fő szakember (logopédus, védőnő, gyógytornász, pszichopedagógus) biztosítja.

2016.-ban a rendszeresen gyerekházba járó gyerekek száma: 898, ez átlagban 18,7 főt jelent.

A kiadások fedezésére intézményünk minden évben működési támogatást kap.

Családok Átmeneti Otthona

A családok átmeneti otthona a felnőtt és a gyermek együttes ellátása során:

- Befogadja az életvezetési problémák, vagy más szociális és családi krízis miatt otthontalanná vált, továbbá védelmet kereső szülőt és gyermekét;
- Befogadja a válsághelyzetben lévő bántalmazott, vagy várandós anyát, illetve a szülészetről kikerült anyát és gyermekét, valamint a várandós anya kérelmére az anya élettársát, vagy férjét;
- Biztosítja az ellátást igénylő gyermek átmeneti gondozását és befogadja otthontalanná vált szüleit;
- Segítséget nyújt a szülőnek gyermeke szükség szerinti ellátásához, gondozásához, neveléséhez;
- Biztosítja a szülő számára a gyermekével való együttes lakhatást és a szükség szerinti ellátást;

- A szülőknek az ellátás mellett jogi, pszichológiai és mentálhigiénés segítséget nyújt;
- Közreműködik – a gyermekjóléti szolgálattal együttműködve – az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, a család helyzetének rendezésében, otthontalanságának megszüntetésében;

A családok átmeneti otthona folyamatos munkarend szerint működő bentlakásos intézmény, mely befogadja:

- Az otthontalanná vált szülőket és gyermekeiket;
- A krízishelyzetbe került szülőket és gyermekeiket;
- A védelmet kereső szülőket és gyermekeiket;
- A bántalmazott anyát és gyermekét;
- A várandós anyát, illetve szülészetről kikerült szülőt és gyermekét;
- Valamint a várandós anya kérelmére annak férjét, vagy élettársát;

Az otthon 21 felnőtt és gyermek együttes ellátását biztosítja. A családok átmeneti otthonába történő bekerülés módja: a szülő által írt kérelem alapján, a várólista figyelembe vételével történik.

2016. –ban a családok átmeneti otthona:

- Összesen **15** családnak biztosított ellátást (Ebből 9 család jogviszonya keletkezett 2016.-ban)
- Ebből **18** felnőttet és **30** gyermeket;
- Ebből **3** teljes családot;
- És **12** családot apa nélkül;

Az otthonba kerülés jellemző okai: a 2016.-ban beköltözött 9 családból 2 anya jelentkezett bántalmazás, családon belüli erőszak miatt, a maradék 7 esetben rossz lakhatási körülmények, eladósodás, valamint az játszott szerepet, hogy a felvételüket kérők nem tudták volna másként megoldani lakhatásukat.

A szülő/k és gyermeke/i számára az otthonban tartózkodás ideje alatt biztosítjuk:

- az együttes lakhatást külön szobában,
- a személyi tisztálkodásra, mosásra, főzésre és étkezésre, éjszakai és nappali tartózkodásra, közösségi együttlétre szolgáló helyiségeket,
- szociális, jogi, pszichológiai, mentálhigiénés segítséget, illetve az ezekhez való hozzájutást,
- adományból a gyermekek igényeit kielégítő pékárut,
- a szülő indokolt távolléte alatt gyermekfelügyeletet,
- elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközöket,
- a lakókörnyezet, illetve ruházat tisztántartásához szükséges tisztítószerket, vegyszereket.

Az otthonban végzett szakmai munka:

a.) Felnőttekkel folytatott munka:

Az otthonba bekerülő családok egyik közös jellemzője az, hogy - legyen szó akár egyedülálló, akár élettárssal együtt érkező szülőről – nagyon kevés jövedelemmel rendelkeznek. Az esetek túlnyomó részében kizárólag a gyermek/ek után járó juttatásokból (családi pótlék, gyes) kénytelenek eltartani magukat. A hajléktalanná válásuk fő okaként tehát az anyagi forráshiány, ezzel párhuzamosan pedig az jelölhető meg, hogy a meglévő kevéssel képtelenek gazdálkodni. Az otthonban élők munkába állását nagymértékben nehezíti az a tény, hogy legtöbbször nem rendelkeznek semmilyen szakmával.

Lakóink egyik lehetősége arra, hogy legális formában egészítsék ki a család jövedelmét, a közmunka vállalása, ez azonban hosszú távra csak egy – egy embernek nyújthat biztonságot.

Azok az anyák, akik élettársukkal költöznek be, valamivel könnyebb helyzetben vannak, mert ha ők nem is, társuk találhat magának munkát. Igaz, hogy ez többnyire a feketepiac keretei között valósul meg, ettől függetlenül többletjövedelmet jelent a család számára.

Az otthon szakemberei a felsorolt tények ismeretében arra ösztönzik a lakókat, hogy tartsanak rendszeres kapcsolatot a munkaügyi központtal és a Város – és Lakásgazdálkodási Nonprofit Kft.-vel, továbbá rendszeresen figyeljük a helyi és városkörnyéki újságok álláshirdetéseit, a szóba jöhető állásokról tájékoztatjuk lakóinkat, a jelentkezés folyamatát (telefonálás, önéletrajzírás, stb...) minden eszközünkkel segítjük.

Szakmai tevékenységünk szerves részét képezi a *klasszikus családgondozás*, ami jelenti egyrészt a napi rendszerességgel végzett segítő beszélgetéseket, melyek a lakók érzelmi megerősítését, önismeret fejlesztését, valamint a problémamegoldó képességek fejlesztését célozzák. Másrészt napi szinten folyik az életvezetési és gyermeknevelési, illetve egyéb területeket érintő tanácsadás és a lakók hivatalos ügyeiben történő segítségnyújtás. Ebben arra törekszünk, hogy fokozatosan egyre önállóbban legyenek képesek rá.

Csoportfoglalkozások alkalmával lehetőség nyílik készségfejlesztésekre, megismerhetővé válnak módszerek a feszültségek levezetésére. A csoportfoglalkozások a lakók igényeinek figyelembevételével kerülnek megszervezésre.

b.) Gyermekkel folytatott munka:

Az otthon 0 - 18 – fiatalabb testvér esetén 21 éves – korig fogad gyermekeket. 2016. –ban 18 éves kor alatt minden korosztály megfordult nálunk.

A családok átmeneti otthonában a személyiségjegyek felmérése, fejlesztése, esetleges defektusok kompenzálása zajlik a gyerekekkel végzett munka alapja.

A gyermekek személyiségének fejlesztése speciális módszertani tudást igénylő feladat, ezért ilyen jellegű tevékenységet mélységeiben nem folytathatunk. Ha

úgy látjuk, hogy ezen a téren szükség van szakember beavatkozására, az érintett szülőt és gyermeket pszichológushoz irányítjuk.

A magunk részéről azzal tudjuk hatékonyabbá tenni a gyermekekkel foglalkozó szakemberek munkáját, hogy törekszünk a szülő – gyermek kapcsolatok harmonizálására, érzelmi megerősítésére. Ezt az elhúzó és akut konfliktushelyzetek kezelésével, megoldásával, és a családtagok közötti kommunikáció irányításával, fejlesztésével igyekszünk elérni.

Az idei évben elindítottunk egy zenés/relaxációs foglalkozást a gyermekek részére.

A gyerekek számára napi szinten kézműves foglalkozások lehetőségét, valamint heti/kétheti rendszerességgel szervezett szabadidős programokat (filmvetítés, sorversenyek, vetélkedők) tudunk biztosítani.

c.) Szabadidős tevékenységek:

A gyerekek számára napi szinten kézműves foglalkozások lehetőségét, valamint heti/kétheti rendszerességgel szervezett szabadidős programokat (filmvetítés, sorversenyek, vetélkedők) tudunk biztosítani.

A 3 év alatti gyermekek napközbeni foglalkoztatását részben a gondozónők, részben az Induló Pont Gyermekház segítségével és a szülők aktív részvételével oldjuk meg.

d.) Team – munka a családok átmeneti otthonában:

- Az otthon dolgozói havi egy alkalommal munkaértekezletet, esetmegbeszélőt tartanak, mely során az otthonban végzett munkával, valamint a lakókkal kapcsolatban felmerült problémák kerülnek megbeszélésre;
- A lakókkal a lakógyűlésen beszéljük meg az aktuális dolgokat, problémákat. A lakók közösséget is érintő problémáit az érdekképviselői fórum tagjai közvetítik az otthon dolgozói felé.

e.) Kiköltözés:

Saját tulajdonú ingatlanba 2016. –ban egyetlen lakónk sem költözött ki, sajnos erre a jövőben sem lehet számítani.

A lakók az otthonból kikerülve a következőképpen oldják meg lakhatásukat:

- Önkormányzati bérlakást utalnak ki részükre (nagyon ritkán fordul elő).
- Viszonylag olcsón fenntartható albérletet találnak.
- A lakhatás megoldása érdekében visszatérnek rosszul működő élettársi/házastársi kapcsolatukhoz.
- Rokonokhoz, barátokhoz költöznek.